

2023 ve
g jaar 2
verslag
r 2023 v
ag jaar

het
cultuurfonds

onze missie

**Het Cultuurfonds
stimuleert *inspiratie*,
zingeving en
maatschappelijke
verbondenheid voor
iedereen in Nederland,
door met *haar partners*
in culturele *projecten* te
investeren.**

STEUN VOOR HET VERENIGINGSLEVEN

Het Cultuurfonds ondersteunt ook het verenigingsleven. In iedere provincie hebben wij een afdeling. Verenigingen kunnen bij de afdeling in de provincie waar zij actief zijn geld aanvragen voor bijzondere projecten.

Fotos: Nienke Veneboer

HOOFDSTUK ①	voorwoord	5
HOOFDSTUK ②	2023 in het kort	7
HOOFDSTUK ③	inkomsten, fondsenwerving & partners	10
HOOFDSTUK ④	programma's & impact	14
HOOFDSTUK ⑤	communicatie & merk	23
HOOFDSTUK ⑥	medewerkers & organisatie	26
HOOFDSTUK ⑦	plannen voor 2024	29
HOOFDSTUK ⑧	financieel beleid	32
HOOFDSTUK ⑨	bijlagen bestuursverslag	43
HOOFDSTUK ①⑩	jaarrekening	65
HOOFDSTUK ①⑪	overige gegevens	103

voorwoord

Met een investering van 51,9 miljoen euro heeft het Cultuurfonds in 2023 meer dan 4.100 initiatieven kunnen ondersteunen. Daarmee maakten we een grote stap vooruit in onze plannen voor méér cultuur en natuur voor iedereen en overal. Samen met en dankzij de loterijen, schenkers, donateurs, onze partners en onze provinciale afdelingen, medewerkers en experts. Met een nieuwe merkidentiteit en nieuwe naam hebben we de zichtbaarheid, het bereik en de toegankelijkheid van ons fonds vergroot. Meer en meer diverse cultuurmakers weten ons te vinden, ook door de nieuwe regelingen die we maakten voor specifieke doelgroepen, zoals individuele makers en erfgoedvrijwilligers.

De nieuwe fondsen op naam die werden ingesteld door schenkers helpen ook bij het verbreden van onze projectondersteuning. Zo kwam er een bijzonder fonds bij voor architectuur: het Fonds voor Architectuur en Bouwkunst. En we konden vele projecten ondersteunen in het Caribisch Gebied en Suriname uit het fonds op naam van De Nederlandsche Bank, dat er sinds vorig jaar is voor projecten die bijdragen aan een vermindering van de gevolgen van de trans-Atlantische slavernij.

Ook voor de natuur zijn er door het Cultuurfonds in 2023 zoals altijd belangrijke projecten ondersteund. En we gaan iets extra's doen, omdat we zien dat dat zo hard nodig is nu de natuur het steeds moeilijker heeft door klimaatverandering. Daarom gaan we een investering van 2 miljoen euro in de bescherming van ons Nederlandse natuurschoon doen: twaalf provinciale natuurorganisaties verspreid over het hele land krijgen een grote toekenning.

We hebben in 2023 grote stappen kunnen maken – daarover alles in dit jaarverslag – maar er is nog heel veel te doen om cultuur hoog op de agenda te houden. In 2024 blijven we investeren in de veelzijdigheid van cultuur om zoveel mogelijk mensen in aanraking laten komen met cultuur en natuur. Ook starten we nieuwe initiatieven zoals een beurzenprogramma voor mbo-studenten en gaan we in gesprek met cultuurmakers om zo nieuwe doelgroepen te bereiken die ons fonds uit zichzelf minder goed weten te vinden.

De wereld is beter af met cultuur en natuur. Maar vanzelfsprekend is dat niet en daar moeten en kunnen we sámen iets voor blijven doen.

Cathelijne Broers
Directeur

Pauline Meurs
Voorzitter raad van toezicht

Amsterdam, 5 juni 2024

2023 *in* het kort

51,9 miljoen voor cultuur en natuur

Het Cultuurfonds investeerde in 2023 € 51,9 miljoen in cultuur en natuur: ruim 4.100 bijzondere, mooie en onmisbare projecten en initiatieven kregen een financiële bijdrage. Projecten door heel Nederland, op de zes eilanden van het Caribisch deel van het Koninkrijk en in Suriname. Het aantal aanvragen voor projectfinanciering steeg in 2023 substantieel, met 25 procent ten opzichte van het voorgaande jaar, naar 5.481 aanvragen.

Inkomsten

In 2023 waren de totale inkomsten van het Cultuurfonds € 51,5 miljoen. Belangrijke bijdragen kwamen van onze twee vaste en belangrijke partners: de VriendenLoterij en Nederlandse Loterij. Daarnaast kregen we schenkingen en donaties van particulieren – bij leven of via een nalatenschap – van stichtingen, verenigingen en bedrijven. Ook zochten we actief samenwerkingen op met provincies, gemeentes, overheid of met collega-fondsen om samen geld bijeen te brengen voor cultuur en natuur.

Extra lucht voor de natuur

Met een extra reservering van € 2 miljoen in 2023 geeft het Cultuurfonds 'extra lucht' aan de natuur om zich te wapenen tegen de uitdagingen van klimaatverandering, zoals droogte en hevige regenval. De twaalf provinciale landschappen krijgen begin 2024 elk € 150.000 voor natuurherstel en € 15.000 om het publiek actief te betrekken bij natuur.

Vijf jaar Fonds ZOZ

Fonds ZOZ was in 2023 vijf jaar succesvol actief als themafonds dat jonge cultuurmakers ondersteunt die ons steeds de andere kant van het verhaal laat zien. Er werden in die periode 230 projecten gesteund, met een totale investering van bijna 5 miljoen euro. Fonds ZOZ is een geweldig voorbeeld van wat cultuur kan betekenen om problemen of vraagstukken in de maatschappij – zoals polarisatie en discriminatie – te belichten. Fonds ZOZ wordt mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het VSBfonds.

70 jaar Cultuurfonds Caribisch Gebied

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied ondersteunt al zeventig jaar cultuur en natuur op de zes eilanden van het Koninkrijk. Samen met onze zusterorganisatie vierden we in 2023 deze mijlpaal door met cultuurmakers, natuurorganisaties en (rijks)fondsen op Curaçao vooruit te kijken naar wat we samen nog meer kunnen doen voor een cultuur- en natuurrijke toekomst.

“Dankzij de beurs van het Cultuurfonds heb ik fantastische ervaring opgedaan waar ik de rest van mijn leven wat aan heb!”
 Wietske Postma
 Bursaal & ondernemend
 meubelmaker / (scheeps)
 interieurbouwer

Toegankelijk

Met minder regels en voorwaarden en een quickscan op onze website voor cultuurmakers om hun project vooraf te toetsen, zijn we toegankelijker voor een bredere groep makers en initiatiefnemers van cultuur- en natuurprojecten. Ook gaan we in gesprek met makers en bereiken daarmee nieuwe doelgroepen die het Cultuurfonds uit zichzelf minder goed weten te vinden. Met een aantal nieuwe programma's verbreedden we onze projectondersteuning. Er kwamen nieuwe regelingen bij, voor individuele beeldend kunstenaars, erfgoedvrijwilligers, vertalers, publieksarcheologie en instrumenten. Ook breidden we ons beurzenprogramma uit met een pilot voor mbo-studenten.

Prijzen en stipendia

Het Cultuurfonds reikte in 2023 weer vele prijzen en stipendia uit door het hele land. Aan initiatiefrijke en unieke makers, jongen talenten, beloften voor de toekomst, aan amateurs en professionals. Makers en organisaties uit de volledige breedte en diversiteit van cultuur. Onze Cultuurfonds Prijs van € 100.000 was voor Female Economy en werd uitgereikt door koningin Máxima. De Cultuurfonds Vertaalprijs Martinus Nijhoff van

€ 50.000 – de grootste vertaalprijs van Europa – ging naar Ton Naaijken, voor zijn vertalingen uit het Duits. Onze onderscheiding voor bijzondere vrijwilligers – de Zilveren Anjer – werd door prinses Beatrix uitgereikt aan Eef Arnolds, Wesley Sekewael en Willem en Trudy van Riemsdijk. Het was de 74e editie van deze onderscheiding.

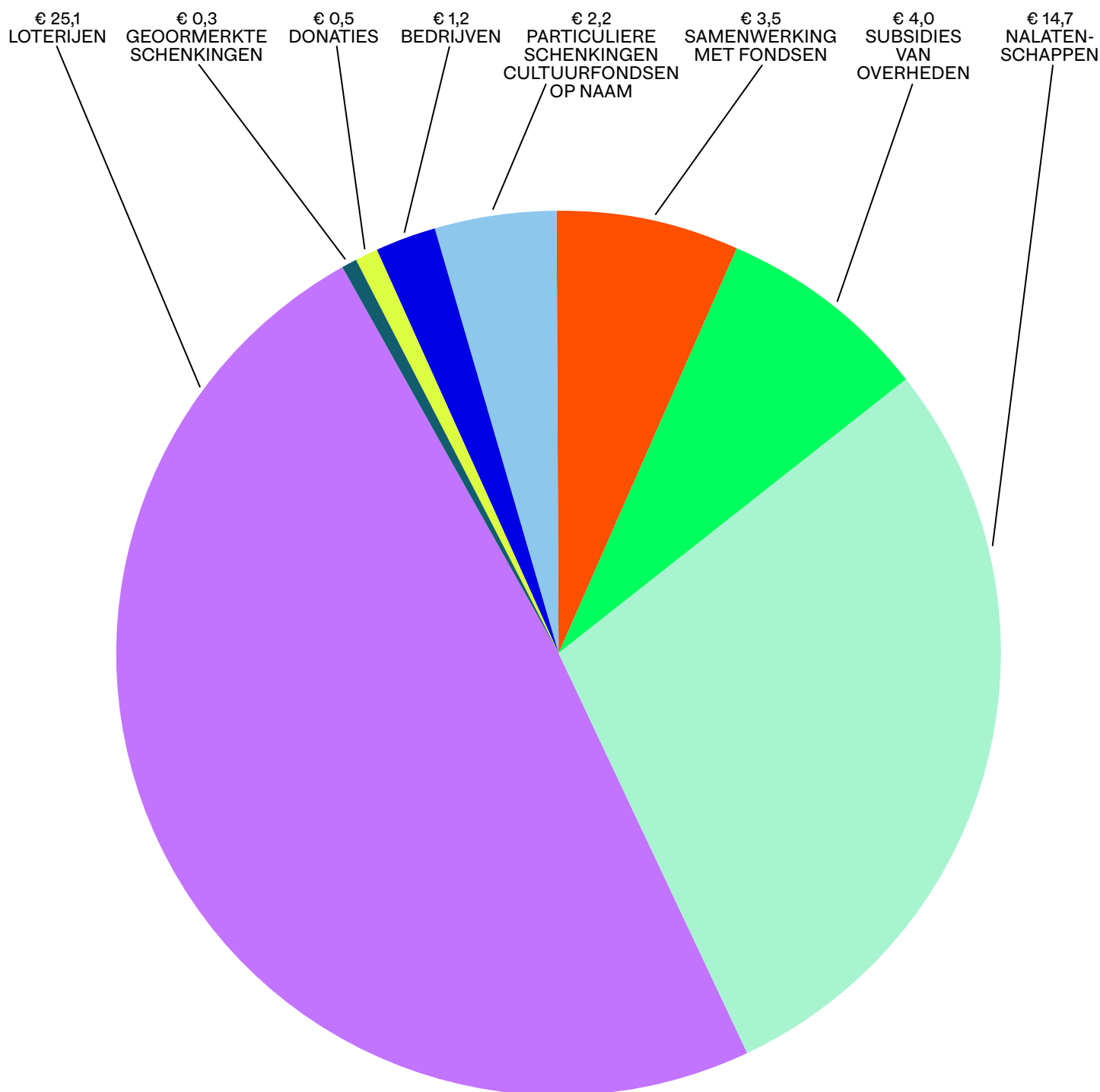
Nieuwe huisstijl, nieuwe naam en #beterafmetcultuur

In 2023 kreeg het Cultuurfonds een nieuwe, aansprekende huisstijl, een nieuwe website, en een naam die past bij onze hedendaagse missie. Dit hielp ons om onze bestaande relaties met schenkers en aanvragers te versterken en tegelijkertijd nieuwe aanvragers en schenkers aan te trekken. We hebben dit jaar niet alleen onze visuele en digitale aanwezigheid versterkt, maar ons ook opnieuw gepositioneerd als een centrale speler in de culturele sector. De wereld is beter af met cultuur is onze visie en dat willen we aan iedereen laten zien en merken.

inkomsten, fondsenwerving & partners

In 2023 waren de totale inkomsten van het Cultuurfonds € 51,5 miljoen.
Deze kwamen uit:

Het geld dat wij ontvangen en kunnen doorgeven aan cultuur en natuur is particulier geld dat aan het Cultuurfonds wordt gedoneerd. Het komt voor een belangrijk deel van de VriendenLoterij en Nederlandse Loterij en uit donaties, schenkingen en nalatenschappen van particulieren, stichtingen en bedrijven. Ook werken we samen met partners om speciale programma's te ontwikkelen om cultuur en natuur te ondersteunen. Zoals publiek-private samenwerkingen en samenwerking met collega-fondsen. Zodat zoveel en zo veelzijdig mogelijke makers bij het Cultuurfonds terecht kunnen voor projectondersteuning.

Fondsenwerving

Het Cultuurfonds is een hybride vermogensfonds; we ontvangen en werven eigen fondsen maar hebben ook een vermogen dat wordt belegd.

Het Cultuurfonds is een Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI). Door deze anbi-status zijn bepaalde giften aftrekbaar en hoeven wij geen schenk- of erfbelasting te betalen over ontvangen schenkingen en nalatenschappen. Het Cultuurfonds houdt zich aan de richtlijnen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Om de inkomsten uit fondsenwerving te laten groeien, heeft het Cultuurfonds een actief fondsenwervingsbeleid met het werven, binden en boeien van een steeds grotere groep actieve schenkers en donateurs. We richten ons daarbij op verschillende type gevers en hun specifieke, persoonlijke geefwensen en doelen. Met campagnes, een tweejaarlijks magazine en bijeenkomsten en excursies voor donateurs en schenkers voeren we actief relatiebeheer met schenkers en donateurs.

CultuurFondsen op Naam

Het Cultuurfonds heeft 491 CultuurFondsen op Naam in beheer, van waaruit vele projecten en beurzen kunnen worden ondersteund. Deze fondsen op naam komen uit schenkingen van particulieren, van stichtingen en verenigingen, uit publiek-private samenwerking of uit nalatenschappen. Er kwamen in 2023 negentien nieuwe CultuurFondsen op Naam bij.

Een overzicht van alle CultuurFondsen op Naam is te vinden in bijlage 4.

Geefkringen

Het Cultuurfonds heeft drie geefkringen met daarin schenkers die samen geven aan een specifiek doel: Jong Mecenaat, Mokums Mecenaat en de in 2023 opgerichte Geefkring Suriname, dat projecten ondersteund in Suriname, voornamelijk erfgoed. Het Cultuurfonds zorgt dat de bijdrages goed besteed worden en organiseert bijeenkomsten voor de geefkringleden. Ook worden actief nieuwe leden van geefkringen geworven.

ONZE VASTE PARTNERS

VRIENDENLOTERIJ

Van de VriendenLoterij kreeg het Cultuurfonds een bijdrage van € 17,1 miljoen. Daarnaast kwam er € 1,8 miljoen van geormerkte loten, van deelnemers van de VriendenLoterij die specifiek meespelen voor het Cultuurfonds. In samenwerking met de VriendenLoterij hebben we dit jaar een aantal projecten gefinancierd zoals de VriendenLoterij Museumprijs – met als doel zoveel mogelijk aandacht voor het rijke aanbod van musea. Ook waren er bijdragen voor de televisieprogramma's Maestro, Ivo op Zondag en aan het Nationaal Theaterweekend.

[Lees meer over de bijdrage van de VriendenLoterij aan het Cultuurfonds.](#)

NEDERLANDSE LOTERIJ

De Nederlandse Loterij draagt bij aan een gelukkig, gezond en sportief Nederland. Maar geeft ook geld aan culturele doelen, zoals het Cultuurfonds. In 2023 was de bijdrage € 6,2 miljoen.

[Lees meer over de bijdrage van de Nederlandse Loterij aan het Cultuurfonds.](#)

Foto: Anne Claire de Breij

THEATER IN EEN APPGROEP

Je bestelt een kaartje voor de voorstelling en krijgt niet alleen de tickets in je e-mail, maar ook een uitnodiging voor de Sneak Peek App.

VOOR PAMPUS

Forteiland Pampus biedt een schat aan historie en natuurschoon. En is straks volledig duurzaam en klimaatneutraal.

Beeld: PixelPool en Paul de Ruiter Architects

programma's & impact

In 2023 hebben we meer kunnen investeren in cultuur en natuur dan een jaar eerder: een bedrag van € 51,9 miljoen (2022: € 45,3 miljoen). We zagen dat extra investeringen nodig zijn om bepaalde delen van cultuur en natuur te verstevigen of te vernieuwen en een breed en divers publiek te bereiken. Daar hebben we meer vermogen voor vrijgemaakt.

Er kwamen in 2023 negentien nieuwe CultuurFondsen op Naam bij, voor onder andere architectuur, erfgoed, cultuureducatie, design, archeologie en letteren. Vijf nieuwe fondsen op naam zijn specifiek gericht op projecten in Friesland, Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Brabant, en Limburg.

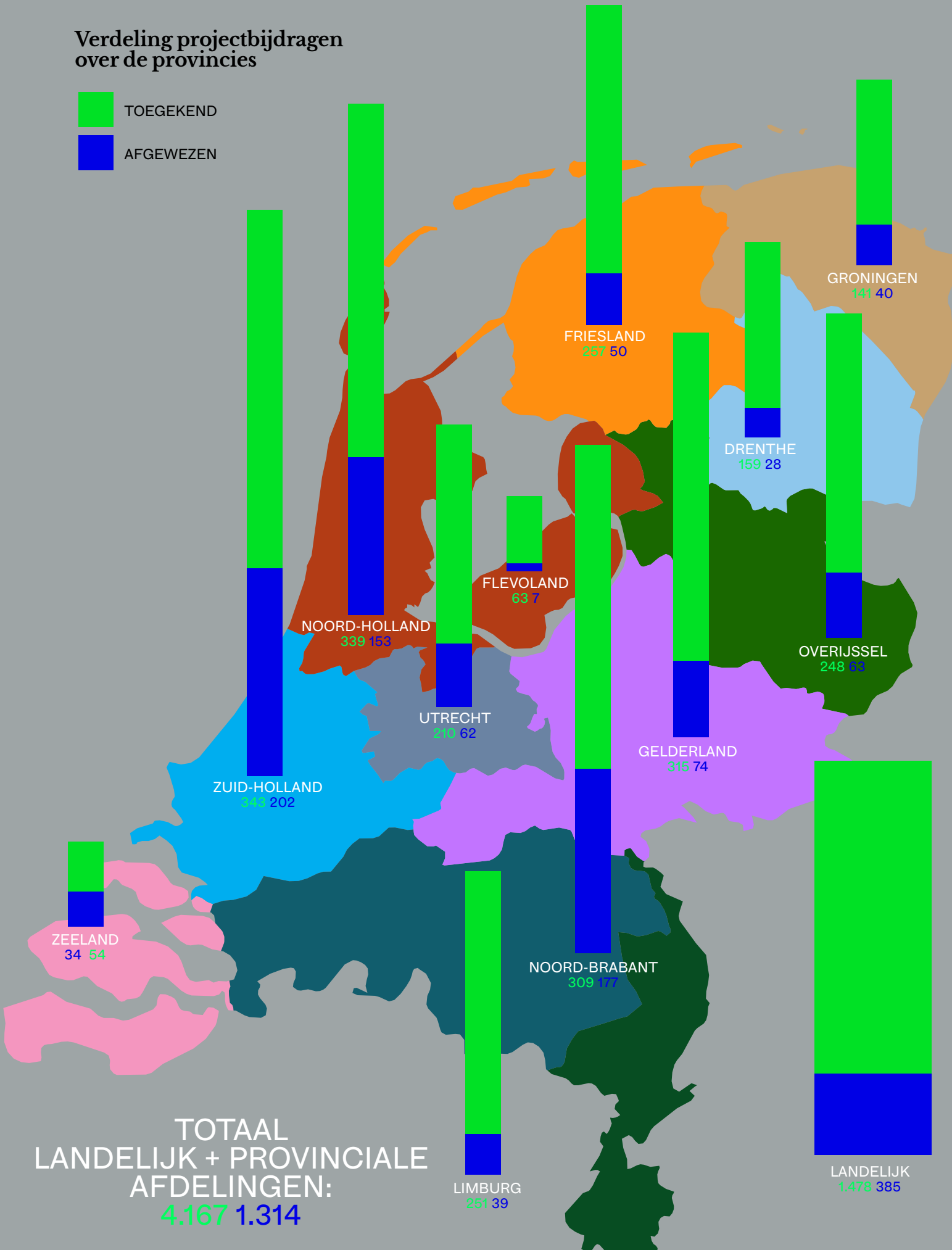
Door het hele land

Met ons netwerk van twaalf provinciale afdelingen bereiken onze bijdragen projecten door heel Nederland. Onze provinciale afdelingen zien goed welke cultuur- en natuurprojecten ondersteuning nodig hebben in de regio waar zij werken. Dat zorgt voor impact tot in de haarvaten van de samenleving.

Meer projectbijdragen

Cultuurmakers en instellingen dienden weer veel plannen en initiatieven in bij het Cultuurfonds. Voor deze projectfinanciering kregen we bij ons hoofdkantoor en onze twaalf provinciale afdelingen samen 5.481 aanvragen voor projectfinanciering, een kwart meer dan een jaar eerder. Dankzij extra financiële ruimte die we creëerden om meer te kunnen doen en initiatieven van nieuwe makers te ondersteunen, konden er ook ruim meer projectbijdragen worden toegekend dan een jaar eerder. Er kregen 4.167 initiatieven een bijdrage, 21% meer dan in 2022 (3.444).

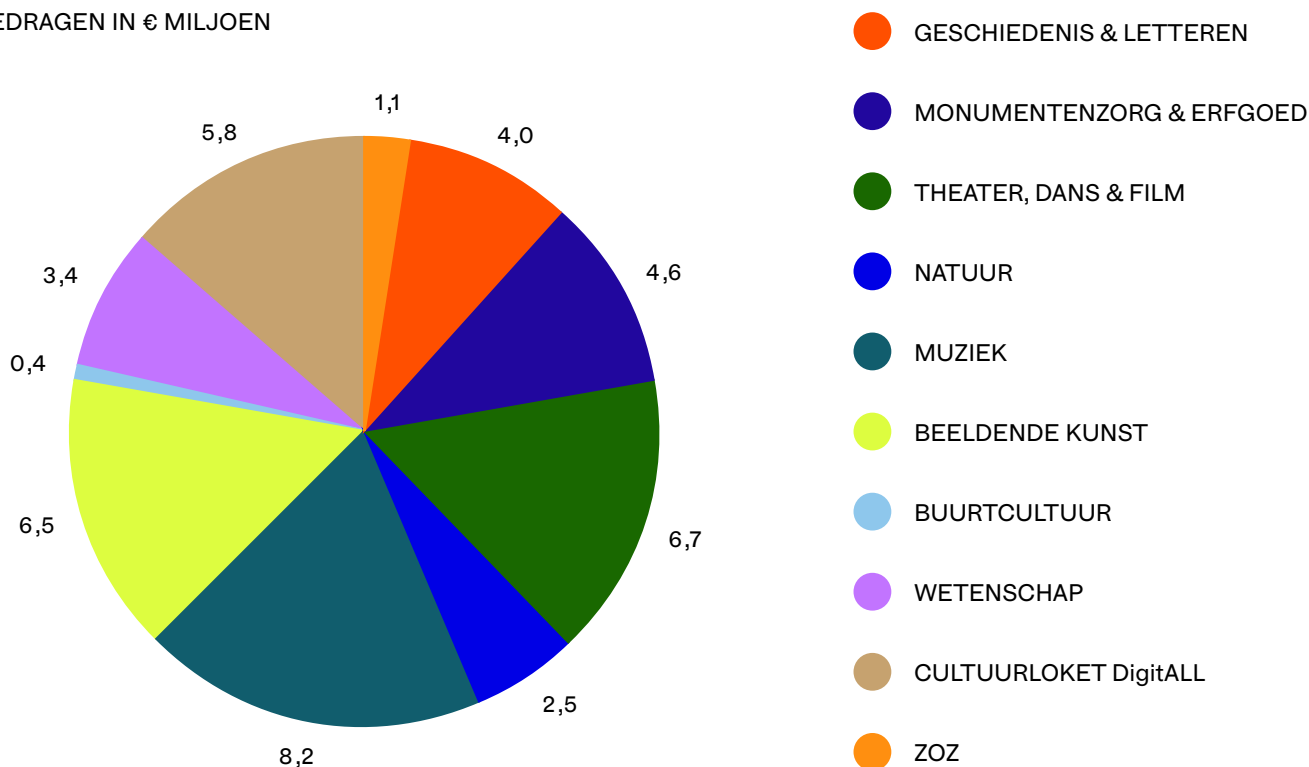
Verdeling projectbijdragen over de provincies

TOTAAL
LANDELIJK + PROVINCIALE
AFDELINGEN:
4.167 1.314

Verdeling projectbijdragen over onze werkterreinen

BEDRAGEN IN € MILJOEN

Toegankelijk

Met minder regels en voorwaarden en een quickscan op onze website voor cultuurmakers om hun project vooraf te toetsen, zijn we toegankelijker voor een bredere groep makers en initiatiefnemers van cultuur- en natuurprojecten. Ook gaan we in gesprek met makers en bereiken daarmee nieuwe doelgroepen die het Cultuurfonds uit zichzelf minder goed weten te vinden.

Nieuwe regelingen

Met nieuwe regelingen voor ondersteuning proberen we onze projectondersteuning steeds breder en diverser in te zetten. Er kwamen een nieuwe regelingen bij: voor individuele beeldend kunstenaars, erfgoedvrijwilligers, vertalers, publieksarcheologie en instrumenten.

Strategische besteding

Met onze strategische, proactieve bestedingen leggen we de nadruk op een onderwerp dat we belangrijk vinden en waar we urgentie zien. In 2023 kozen we voor ons werkterrein natuur. Met de extra investering van € 2 miljoen zet het Cultuurfonds een grote stap voorwaarts in de bescherming van ons Nederlandse natuurschoon. Hiermee willen we de natuur helpen zich te wapenen tegen de uitdagingen van klimaatverandering, zoals droogte en hevige regenval. De twaalf provinciale Landschappen krijgen elk in 2024 € 150.000 om in te zetten voor natuurherstel. Daarnaast ontvangen ze € 15.000 om het publiek actief te betrekken bij natuur.

“De Nederlandse natuur staat onder grote druk. Veel kwetsbare plant- en diersoorten dreigen uit ons land te verdwijnen, ook omdat bijna alle leefgebieden in een slechte milieuconditie verkeren. De bijdrage van het Cultuurfonds werkt daarbij als financieel vliegwiel, zodat we een nog grotere impact kunnen realiseren”

Hank Bartelink - directeur-bestuurder LandschappenNL

Optimale impact

Met onze bijdragen willen we over de hele breedte investeren in culturele projecten en initiatieven. En daarmee onze impact laten zien en vergroten. Dat doen we door te werken met ons impactprogramma. Hiermee toetsen we wat onze bijdragen betekenen voor de culturele sector en onze samenleving.

Met het impactprogramma richten we ons de komende jaren op drie effecten: het stimuleren en laten groeien van verbinding tussen mensen, een breed geschakeerd aanbod van cultuur en actieve of passieve betrokkenheid bij cultuur van iedereen. In ons toekenningsbeleid ligt de nadruk op bereik, educatie en verbinding.

JAARLIJKSE BIJDAGEN

Deze organisaties ontvangen elk jaar een bijdrage van het Cultuurfonds:

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied (PBCCG): op de zes eilanden in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden is er al meer dan zeventig jaar een zelfstandig cultuurfonds actief. Het PBCCG ondersteunt cultuurprojecten op Curaçao, Aruba, Sint Maarten, Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. PBCCG krijgt jaarlijks een bijdrage van € 750.000 van het Cultuurfonds. In 2023 heeft PBCCG een belangrijk deel van het nieuwe DNB Fonds besteed aan projecten die bijdragen aan de vermindering van de gevolgen van trans-Atlantische slavernij. Daarmee werd er door PBCCG vorig jaar in totaal bijna 1 miljoen euro geïnvesteerd in projecten voor cultuur en natuur.

European Cultural Foundation: een onafhankelijke stichting die zich inzet voor een open, democratisch en inclusief Europa. De organisatie ondersteunt culturele uitwisseling en internationale samenwerking.

Vereniging Rembrandt wordt door het Cultuurfonds ondersteund sinds de jaren '60. De organisatie financiert aankopen voor het openbaar kunstbezit in Nederland. Het Cultuurfonds neemt hiervoor zelf geen aanvragen in behandeling. Vereniging Rembrandt doet dat mede namens ons.

Het Nederlands Fotomuseum in Rotterdam ontvangt sinds 2003 jaarlijks bijdragen uit het Wertheimer Fonds. Dit fonds is in 1997 ingesteld als CultuurFonds op Naam uit een nalatenschap, met als doelstelling de bevordering van de Nederlandse fotografie in het algemeen en de oprichting en instandhouding van een Nederlands fotomuseum, waarin zowel de professionele als de amateuristische beoefening van de fotografie tot hun recht komen in het bijzonder.

DNB Fonds - Kunstenaar Gilleam Trapenberg (1991) maakte de foto Kant'i Iaman N° 3, Aan het water N° 3 (2022).

Toekenningen uit CultuurFondsen op Naam

Van de totale investering in 2023 kwam € 16,2 miljoen uit de bijna 500 actieve CultuurFondsen op Naam. Dat zijn de fondsen van bevolgen en betrokken particulieren, maar ook van stichtingen en bedrijven die ieder op hun eigen wijze willen bijdragen aan cultuur en natuur. De bijdragen uit deze fondsen investeert het Cultuurfonds in projecten van aanvragers.

Nieuwe fondsen op naam zorgden ervoor dat we ook nieuwe projectfinanciering in gang konden zetten. Door het fonds op naam van De Nederlandsche Bank – het DNB Fonds – gingen we actief op zoek naar projecten die bijdragen aan een vermindering van de gevolgen van de trans-Atlantische slavernij in Suriname, het Caribisch deel van het Koninkrijk en Nederland. Om de projectfinanciering hiervoor in Suriname te begeleiden, is daar een lokale medewerker van het Cultuurfonds aan de slag gegaan, die samenwerkt met lokale adviseurs. Het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied zorgt voor de projectbestedingen uit het DNB Fonds op de Cariben.

Een ander bijzonder nieuw fonds op naam zorgde voor een impuls in het ondersteunen van architectuur-talent: het Fonds voor Architectuur en Bouwkunst (FAB) dat werd ingesteld door Stichting Fonds ONB heeft als doel het stimuleren van architectuur en bouwkunst in de openbare ruimte. Het bijzondere aan dit fonds is dat een architect of vormgever alleen een aanvraag bij het Cultuurfonds kan doen samen met een partij die het bouwwerk gaat realiseren. Na een *open call* in het voorjaar van 2023, werd in het najaar een bedrag van € 100.000 toegekend aan architecten Inara Nevskaya en Jurriën van Duijkeren van Common Practice voor een ontwerp voor Panorama Scharwoude: een uitkijksplatform dat op de resten van het oude badhuis zal verrijzen. De komende jaren kan het Cultuurfonds dankzij dit CultuurFonds op Naam steeds weer een unieke samenwerking financieren.

William Stijger, een van de initiatiefnemers van het Fonds voor Architectuur en Bouwkunst, met architecten Inara Nevskaya en Jurriën van Duijkeren.
Foto: Lars van den Brink

Beurzen

Mede dankzij een groot aantal CultuurFondsen op Naam zijn er vorig jaar 222 (2022: 206) Cultuurfondsbeurzen toegekend voor een totaalbedrag van € 2,8 miljoen (2022: € 2,3 miljoen). Een nieuwe lichter toptalenten kan zich zo na een studie in Nederland verder ontwikkelen tijdens een vervolgopleiding of onderzoek in het buitenland. Daarnaast is in 2023 een pilot gestart met beurzen voor het mbo. Het Cultuurfonds vindt het belangrijk dat er ook voor mbo-studenten mogelijkheden zijn om buitenlandervaring op te doen. Er is hiervoor een samenwerking gestart met diverse mbo-opleidingen en in 2024 worden de eerste aanvragen verwacht.

Samen met anderen

Het Cultuurfonds werkt graag en veel samen met partners, onder het motto 'samen bereiken we meer'. Partners zijn overheden zoals het Rijk, provincies en gemeenten of private (vermogens)fondsen, die samen met ons willen investeren in specifieke thema's die spelen in de culturele sector. Vaak worden deze samenwerkingen ondergebracht in bepaalde themafondsen of regelingen. De subsidies en schenkingen komen ten goede aan projecten op landelijk, provinciaal of gemeentelijk niveau.

Cultuurloket DigitALL

Cultuurloket DigitALL is een unieke publiek-private samenwerking van het Cultuurfonds, de VriendenLoterij, Fonds 21, VSBfonds, VandenEnde Foundation, Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap, Gemeente Amsterdam en Stichting Zabawas. Samen investeren zij in projecten die het publieksbereik van culturele instellingen vergroten met digitale technologie.

In 2023 heeft Cultuurloket DigitALL € 5,2 miljoen geïnvesteerd in 52 projecten door heel Nederland. Vanaf 2024 kan CultuurLoketDigitall ook projecten gaan ondersteunen in het Caribisch deel van het Nederlands Koninkrijk in samenwerking met Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied.

Blockbusterfondsen

Het Blockbusterfonds is een samenwerking tussen de VandenEnde Foundation, het VSBfonds, de VriendenLoterij en het Cultuurfonds. Het Blockbusterfonds verleende in 2023 aan 42 projecten een lening of een garantie, in combinatie met de afname van tickets door de VriendenLoterij. De lening of garantie wordt ingezet voor extra marketinginspanningen, waarmee extra bezoekers en inkomsten kunnen worden gegenereerd.

De grootste *blockbuster* van 2023 was de tentoonstelling Vermeer in het Rijksmuseum. Met ruim 650.000 bezoekers de best bezochte tentoonstelling ooit van dit museum.

Vanuit een nieuwe regeling voor kleinere projecten, het Blockbusterfonds XTRA, werden in 2023 de eerste bijdragen verstrekt aan (kleinschaliger) festivals, theaterprojecten en tentoonstellingen.

Themafonds Fonds ZOZ

In Fonds ZOZ trekt het Cultuurfonds actief op met de Meervaart (Amsterdam). Dit themafonds heeft als doel om culturele verhalen over actuele en vaak schurende onderwerpen te ondersteunen van jonge cultuurmakers. Zo dragen we bij aan een tegengeluid tegen polarisatie en proberen we verbinding in de samenleving en begrip voor elkaars standpunten te stimuleren.

In 2023, het jaar waarin Fonds ZOZ vijf jaar actief was, zijn er 54 projecten ondersteund. Ook is er bijgedragen aan de ZOZ Academy, het opleidingslab. Via ZOZ Academy Amsterdam zijn er 12 initiatieven gesteund. Deze projecten kregen onder meer professionele begeleiding, deden try-outs, maakten prototypen of konden bijvoorbeeld vooronderzoek doen. Daarnaast stonden ZOZ-producties volop in de schijnwerpers tijdens Festival Boulevard in de zomer van 2023.

De focus van Fonds ZOZ lag in 2023 vooral op het verduurzamen en verstevigen van het fonds. Samen met partners is een tweede ZOZ Academy, regio Rotterdam, geopend. Een derde ZOZ Academy werd begin 2024 gelanceerd.

Cultuurfondsen voor Monumenten

Om eigenaren van gemeentelijke en provinciale monumenten te stimuleren hun panden te restaureren, de verduurzamen of ze een nieuwe bestemming te geven, zijn er in negen provincies Cultuurfondsen voor Monumenten. Dat doen we samen met onze partner, het Nationaal Restauratiefonds, die aan die eigenaren hypotheek met lage rente verstrekt. De rente en aflossing van de hypotheek vloeit terug in de Cultuurfondsen voor Monumenten. Daardoor zijn dit revolverende fondsen: elke euro kan opnieuw worden uitgeleend.

Duurzame monumenten dragen niet alleen bij aan het behoud van het erfgoed maar ook aan actuele maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, het woningtekort en de leefbaarheid en vitaliteit van platteland en stad. De vraag voor bijdragen uit deze fondsen blijft stijgen, mede door de hogere bouwkosten en de grotere duurzaamheidsambities.

Voordekunst

Het Cultuurfonds werkt samen met voordekunst, hét platform voor crowdfunding in de creatieve sector. Via het publiek-private programma *Leve het Geven* werden door het Cultuurfonds vorig jaar 431 campagnes voor culturele projecten 'gematcht' voor een bedrag van ruim 361.000 euro.

Vereniging De Hollandsche Molen

Met Vereniging De Hollandsche Molen heeft het Cultuurfonds een strategische samenwerking, waarbij de aanvragen voor restauraties van molens door de vereniging worden beoordeeld en toegekend. Het Cultuurfonds heeft hiervoor een budget van € 1,7 miljoen ter beschikking gesteld, verspreid over vijf jaar.

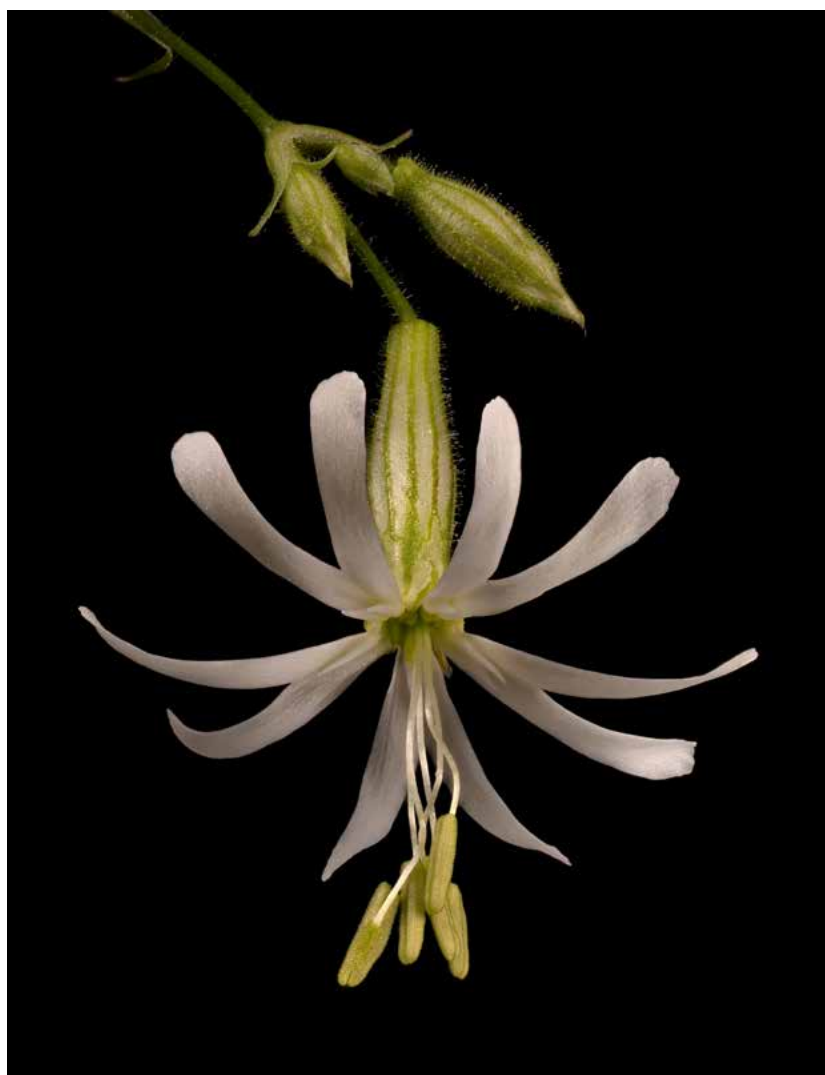

Foto: Brett Russel

HET PRINS BERNHARD CULTUURFONDS CARIBISCH GEBIED (PBCCG)

Elk jaar worden er zo'n 150 projecten ondersteund op Curaçao, Aruba, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Cultuurprojecten, maar zeker ook veel projecten voor behoud van de bijzondere natuur in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Op de foto Halder Lam, bestuursvoorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied

DE SCHOONHEID VAN DE DUISTERNIS

Dankzij een bijdrage uit het Helena Vrucht Fonds kon Natuur en Milieufederatie Noord-Holland negen nachttuinen realiseren.

communicatie & merk

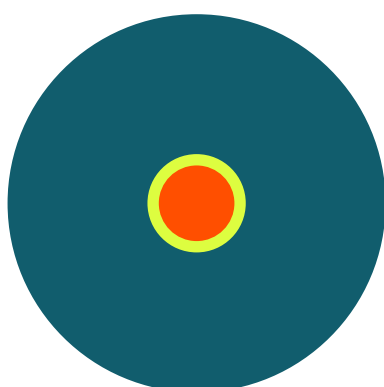
In 2023 kreeg het Cultuurfonds een nieuwe, aansprekende huisstijl, een nieuwe website, en een naam die past bij onze hedendaagse missie. Dankzij onze toegankelijke communicatie konden we een breed publiek bereiken en inspireren. We willen duidelijk maken dat de wereld beter af is met cultuur. Deze visie hielp ons om onze bestaande relaties met schenkers en aanvragers te versterken en tegelijkertijd nieuwe schenkers en aanvragers aan te trekken.

Branding en campagnes

Met campagnes en inspirerende content hebben we de bekendheid van het Cultuurfonds aanzienlijk vergroot. We willen dat iedereen weet dat je bij het Cultuurfonds terecht kunt voor steun, maar ook dat je zelf een steentje kunt bijdragen. Met radiospots, buitenreclame en online banners bereikten we miljoenen mensen. Op Facebook, LinkedIn en Instagram maakten 450.000 mensen kennis met ons merk, en dankzij de onlinecampagne bezochten bijna 8.000 mensen de campagnepagina op onze website.

Digitaal bereik en interactie

In 2023 werd onze nieuwe website gelanceerd; de basis voor onze digitale strategie.

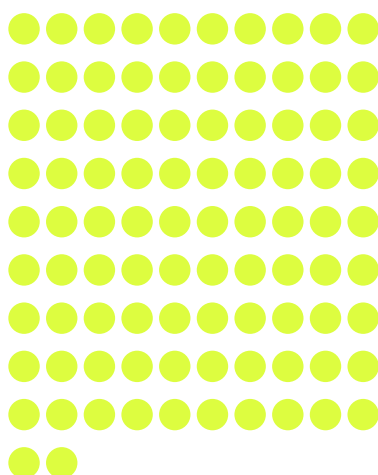

214.400
AANTAL UNIEKE
BEZOEKERS (2022)

268.000
AANTAL UNIEKE
BEZOEKERS (2023)
(+25% T.O.V. 2022)

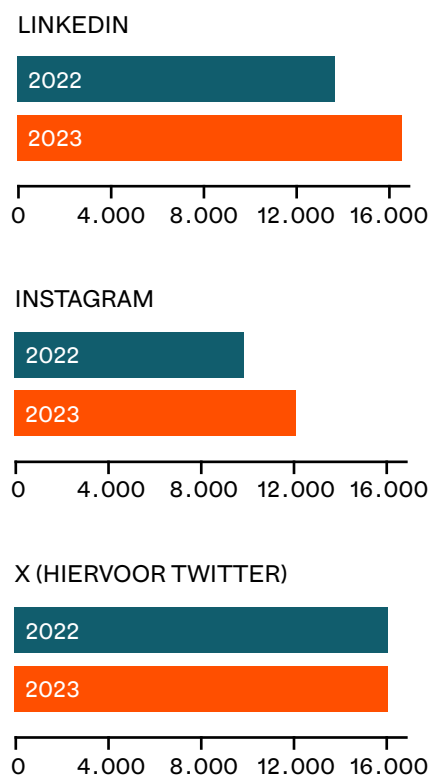
1.13 MILJOEN
AANTAL PAGINAWEEERGAVEN

Digitale communicatie
(Gesegmenteerde maandelijkse
e-mailnieuwsbrief)

91.613 MENSEN
ONTVANGEN DE
GESEGMENTEERDE
MAANDELIJKSE
E-MAILNIEUWSBRIEF
(CIJFERS DECEMBER 2023)

Volgers op sociale media
(op Instagram, LinkedIn,
X - hiervoor Twitter)

Printmedia en vrije publiciteit

Het Cultuurfonds Magazine verscheen in 2023 in twee edities in een oplage van bijna 20.000 exemplaren per editie. Naast het versturen naar al onze relaties, worden er 8.000 magazines per jaar verspreid onder een breed netwerk van notariskantoren in Nederland.

Met persberichten en een actief mediabeleid kregen we ook in 2023 veel vrije publiciteit, zoals rond de uitreiking van het Mode Stipendium, de Cultuurfonds Vertaalprijs Martinus Nijhoff en de Cultuurfonds Prijs (uitreiking door koningin Máxima op 20 november 2023). In november 2023 verscheen er een dubbele pagina in NRC met drie grote verhalen over onze schenkers – gebaseerd op eerdere verhalen uit ons magazine. En stond het Cultuurfonds hoog (2e plek) in de NRC-ranglijst van de grootste gevers van Nederland (bijlage De kunst van het geven – 30 november 2023).

Regionale en lokale media besteedden veel aandacht aan de activiteiten van onze provinciale afdelingen, zoals toekenningen aan projecten en uitreikingen van prijzen of onderscheidingen.

Klachten

In 2023 waren er klachten over en reacties op de tenaamstelling van het Cultuurfonds. Circa 50 klachten/reacties kwamen via e-mail binnen na het nieuws over het bestaan van de NSDAP-lidmaatschapskaart van Prins Bernhard. Circa 45 klachten/reacties kwamen via e-mail binnen naar aanleiding van de naamswijziging in ‘het Cultuurfonds’.

Klachten worden door het Cultuurfonds doorgaans binnen twee werkdagen afgehandeld, door de receptie of door de betreffende afdeling. Klachten van schenkers, donateurs, partners of andere stakeholders over de tenaamstelling zijn in 2023 grotendeels telefonisch en persoonlijk beantwoord, door de directeur of het Hoofd Fondsenwerving & Communicatie.

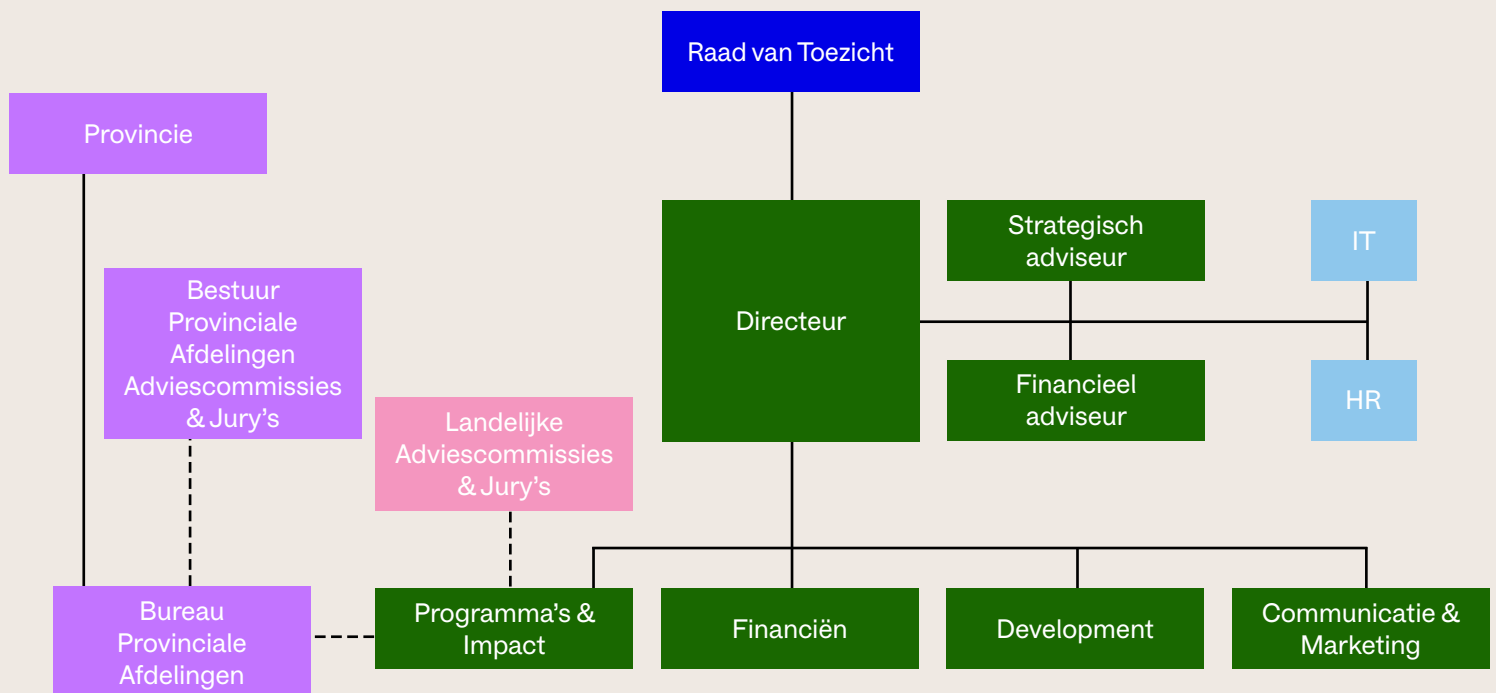
medewerkers & organisatie

Het Cultuurfonds heeft een hoofdkantoor in Amsterdam. Daarnaast hebben we twaalf provinciale afdelingen die zich richten op ondersteuning van regionale en lokale projecten. Samen houden we nauw contact met elkaar over het beleid, de opgedane ervaringen en de toekomstige koers. Er is regelmatig overleg over actuele en relevante onderwerpen, om zo de impact van het Cultuurfonds door het hele land te vergroten.

Het hoofdkantoor in Amsterdam verhuisde eind 2022 naar een nieuw pand. De inrichting hiervan maakt het in 2023 mogelijk om het hybride werken goed uit te voeren. En om iedereen te kunnen ontvangen in een inspirerende, culturele omgeving: we delen het pand met De Nieuwe Liefde, het huis van taal, poëzie en spoken word, onderdeel van Amerpodia.

Diversiteit en inclusie

Het Cultuurfonds hecht veel waarde aan diversiteit en inclusie (D&I). Elk team en medewerker wordt gevraagd om na te denken over D&I en hierin ook concreet actie te ondernemen bij de eigen werkzaamheden. Ook is er werving en selectiebeleid opgesteld om het personeelsbestand en de overlegorganen meer divers in te vullen. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is, dat het Cultuurfonds bij geschiktheid kiest voor diversiteit.

Externe experts

De 422 leden van onze adviescommissies van de werkterreinen, de besturen en commissies van de provinciale afdelingen en van de diverse jury's van onze prijzen, zetten zich met hun expertise in voor het Cultuurfonds. Hun professionele inzet is voor onze organisatie onmisbaar. Sinds 2023 is er voor deze inzet een expertvergoeding beschikbaar.

Medewerkers hoofdkantoor

Op het hoofdkantoor van het Cultuurfonds in Amsterdam werken 63 mensen, waarvan een groot deel parttime. Zij zorgen onder meer voor de afhandeling van de projectaanvragen, de fondsenwerving, communicatie en financiële zaken van de organisatie. Verder voeren medewerkers van het hoofdkantoor centrale taken uit zoals strategie en de bedrijfsvoering. De aansturing gebeurt door een managementteam dat bestaat uit de directeur, het hoofd Programma's & Impact, het hoofd Fondsenwerving en Communicatie, het hoofd Financiën, de strategisch adviseur en financieel strategisch adviseur.

Medewerkers provinciale afdelingen

De medewerkers van de provinciale afdelingen van het Cultuurfonds zijn in dienst bij de provincies. Totaal zijn er ruim dertig mensen verantwoordelijk voor de afhandeling van projectaanvragen op regionaal en lokaal gebied. Met onafhankelijke experts uit de provinciale besturen en commissies worden de projectaanvragen beoordeeld. Zo komen we in elke provincie tot in de haarvaten van de cultuur- en natuursector. De provinciale afdelingen hebben elk ook regionale prijzen en onderscheidingen voor personen of projecten binnen de werkterreinen van het Cultuurfonds.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad van het Cultuurfonds heeft vertegenwoordigers uit diverse afdelingen. De OR bestaat begin 2024 uit Michiel Lemmers (voorzitter/afdeling bestedingen), Wouter Beijdorff (secretaris/afdeling financiën), Jeroen Blankert (facilitair medewerker), Tijn Hubers (IT) en Anouk Wittendorp (communicatie). De OR en onze directeur hebben in 2023 zes keer vergaderd. En er was twee keer overleg met de RvT.

Tevreden medewerkers

Jaarlijks vindt er in oktober een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) plaats, waarmee de tevredenheid van medewerkers wordt gemeten over een aantal belangrijke onderwerpen. In 2023 kwam hieruit voor goed werkgeverschap en veiligheid gemiddeld een score van 8,4 en voor werkplezier een 8,1. De onderwerpen waar wij op basis van het MTO in 2024 extra aandacht voor hebben zijn:

- Ontwikkeling en experimenteren;
- Verbeteringen aan het pand;
- Diversiteit & inclusie;
- Informatieverstrekking en transparantie MT;
- Arbovoorlichting;

plannen voor 2024

We kijken met zorg naar de actuele politieke agenda, waar voorbij gegaan wordt aan de werkelijke waarde van kunst en cultuur voor ons allemaal. De gevolgen van minder overheidssteun voor de culturele sector reikt veel verder dan de cijfers. Het raakt aan maatschappelijke waarden als verbinding, inzicht en begrip. Zonder cultuur geen ons en zonder ons geen cultuur.

Particulier initiatief is hoe dan ook onmisbaar. Het Cultuurfonds kan in 2024 minimaal € 41,5 miljoen uitgeven aan culturele projecten en natuur. Dat is ruim hoger dan de minimale verwachting die we voor 2023 hadden (€ 37,5 miljoen).

Dit alles kan niet zonder te blijven investeren in aandacht voor en weving van nieuwe donateurs, schenkers en nalatenschappen. We doen het samen met al deze particulieren en laten zien dat via het Cultuurfonds het geld goed en snel besteed wordt aan de volle breedte van cultuur en natuur. Het Cultuurfonds blijft zich inspannen om het belang van de bijdrage van de loterijen voor de sector uit te dragen. Daarnaast is financiële differentiatie van inkomstenstromen belangrijk. Daarom benutten we ook altijd de kansen voor publiek-private samenwerkingen, als aanvulling op onze fijnmazige financiering door het hele land of een gezamenlijke investering in innovatieve ontwikkelingen in de sector.

We investeren ook in 2024 in de volle breedte van cultuur, maar richten ons extra op educatie, verbinding en publieksbereik. Op deze manier willen we zoveel mogelijk inwoners van Nederland in aanraking laten komen met cultuur en natuur. Onze strategische bestedingen, waarbij we proactief inspelen op de extra kwetsbare delen van de cultuur- en natuursector, sluiten hier goed op aan.

In 2024 blijft de focus op het vergroten van de diversiteit van initiatiefnemers van cultuur- en natuurprojecten en de spreiding door heel Nederland. Dit doen we door te luisteren, te onderzoeken en te experimenteren met nieuwe aanvraagroutes en in gesprek te gaan met (potentiële) aanvragers. We nemen onze voorwaarden, criteria en procedures verder onder de loep zodat het makkelijker wordt om een aanvraag voor een projectbijdrage te doen en duidelijk is waarvoor je bij het Cultuurfonds terecht kan.

Onze investeringen en plannen liggen op koers met ons meerjarenbeleidsplan dat we maakten voor 2022-2025.

[Lees hier ons meerjarenbeleidsplan 2022-2025.](#)

Foto: Kim Verkade

EEN ONVOLTOOID VERLEDEN

Dankzij een bijdrage uit het Tom en Ellie Ringelbergfonds werd de tentoonstelling Koloniaal Den Haag - een onvoltooid verleden mogelijk gemaakt.

THUIS BIJ SPINOZA

Het Spinozahuis wordt vernieuwd. Aart Dijkzeul is vrijwilliger bij het museum. Donateur Jeanine Meenderink is een van de donateurs van het Cultuurfonds.

Foto: Lars van den Brink

financieel beleid

Het Cultuurfonds is een hybride fonds: er worden eigen fondsen geworven en er zijn inkomsten uit vermogen. Dit vermogen bestaat deels uit CultuurFondsen op Naam, waarvan het rendement wordt besteed om projecten te ondersteunen. Daarnaast heeft het Cultuurfonds eigen reserves waarvan het rendement wordt gebruikt om de organisatiekosten zo veel mogelijk te dekken. Sinds 2022 zijn de cijfers van het samenwerkingsverband Cultuurloket DigitALL opgenomen in de administratie van het Cultuurfonds, zie voor een toelichting pagina 100.

Staat van baten en lasten

BEDRAGEN IN € MILJOEN			
	<u>Werkelijk 2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>Werkelijk 2022</u>
geworven baten	51,5	42,5	63,1
verstrekke bijdragen	51,9	40,5	45,3
vrijgevallen bijdragen	-2,8	-1,5	-2,8
selectie en monitoring van bestedingen	3,3	3,6	3,8
totaal besteed aan doelstelling	52,4	42,6	46,3
wevingskosten	4,3	4,0	4,0
kosten beheer en administratie	1,1	1,0	1,3
som van de lasten	57,8	47,6	51,6
saldo financiële baten en lasten	30,9	11,0	-50,5
saldo van baten en lasten	24,6	5,9	-39,0

Het overgrote deel van de baten komt van schenkers die zich voor langere tijd aan het Cultuurfonds verbinden: de loterijen, particulieren (donateurs en Cultuurfonds op Naam-instellers), bedrijven en andere organisaties en overheden. De baten van particulieren bestaan grotendeels uit baten van nalatenschappen. Ondanks dat elke nalatenschap een incidenteel karakter heeft, zijn de baten voor het Cultuurfonds van jaarlijks terugkerende aard; de hoogte van deze baten kan wel sterk fluctueren. De geworven baten zijn in 2023 afgenomen ten opzichte van 2022 doordat ontvangen nalatenschappen van particulieren € 7 miljoen lager waren. Deze bijdragen kunnen sterk fluctueren. In 2022 was het bedrag namelijk € 10 miljoen hoger dan het jaar ervoor. Het niveau in 2023 lag in lijn met het gemiddelde van de afgelopen jaren.

De bestedingen voor cultuur en natuur over het jaar 2023 zijn over vrijwel alle terreinen sterk toegenomen, dit ligt in lijn met de ambitie van het Cultuurfonds om meer te besteden en dus meer impact te maken op het gebied van cultuur en natuur. Zo is er in 2023 ruim €2 miljoen extra geld gereserveerd voor natuurbehoud. De twaalf provinciale landschappen krijgen elk begin 2024 € 150.000 voor natuurherstel en € 15.000 om het publiek actief te betrekken bij natuur.

Gedurende het jaar is er meer besteed dan de begroting. Dit komt voort uit nieuwe Fondsen op Naam die gedurende het jaar worden ingesteld en schenkingen die in het lopende jaar worden gedaan en die rechtstreeks besteed mogen worden aan projecten. Tevens hebben de Provinciale Afdelingen meer aandacht besteed om de vrije en niet besteedde budgetten voor voorgaande jaren alsnog te besteden.

Het saldo van de financiële baten en lasten werd sterk ondersteund door positieve rendementen op de effectenportefeuille van plus 10,2% (2022: minus 14,9%, begroot 4,2%). Hiermee is een groot deel van het negatieve beleggingsresultaat van 2022 weer gecompenseerd. Het beleggingsrendement volgt in sterke mate de ontwikkelingen in de financiële markten in 2023 en is 0,2% hoger dan de benchmark (10,0%) die we gebruiken om de effectenportefeuille te beoordelen. De beleggingen hebben een lange termijn horizon, waarbij negatieve én positieve fluctuaties op jaarbasis ten opzichte van het lange termijn rendement van 4,2% gebruikelijk zijn.

Het saldo van de baten en lasten in 2023 bedroeg plus € 22,6 miljoen. Dit positieve resultaat wordt met name gedreven door een positief saldo financiële baten en lasten van €30,9 miljoen.

De kosten van werving bedroegen 15,3% van de inkomsten van de laatste 3 jaar (exclusief baten van loterijorganisaties; in 2022 was dit: 12,8%) en komt net boven de eigen norm van het Cultuurfonds (15,0%). De toename wordt met name veroorzaakt door de lagere inkomsten van eigen fondsenwerving. De kosten zijn hoger dan begroot en hoger (€ 0,3 miljoen) ten opzichte van 2022.

Kosten van beheer en administratie

De totale kosten van beheer en administratie bedroegen € 1,1 miljoen, dit is 1,8% (2022: 2,5%) van de totale lasten. Het Cultuurfonds hanteert een eigen norm van maximaal 5% voor deze kosten en bleef daarmee ruimschoots onder de norm.

Bezoldiging personeel

We werken op het hoofdkantoor in Amsterdam met een relatief kleine, hoogwaardige en veelzijdige staf. Om gekwalificeerde medewerkers met professionele kennis en vaardigheden aan ons te binden, bieden wij marktconforme salarissen. Voor alle medewerkers in dienst bij het fonds geldt hetzelfde arbeidsvoorwaardenreglement. Daarin staat onder meer

dat wij geen bonusregeling, dertiende maand of eindejaarsuitkering kennen en evenmin leaseauto's en dergelijke ter beschikking stellen. Op de secretariaten van de provinciale afdelingen werken mensen die gedetacheerd worden vanuit de betreffende provincie en deze kosten worden deels vergoed vanuit het Cultuurfonds.

Directiebeloning

De raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Bij de jaarlijkse evaluatie van verrichte taken en bereikte resultaten heeft de raad van toezicht geconstateerd dat de hoogte van het directiesalaris gezien de zwaarte van de functie gepast is en dat alle beloningscomponenten verantwoord zijn. Hierbij is de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie Goede Doelen Nederland, goededoelennederland.nl) in acht genomen.

Deze regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij het Cultuurfonds vond plaats door de raad van toezicht en leidde tot een zogenaamde BSD-score van 525 punten met een maximaal jaarinkomen van € 178.309. Het voor de toetsing relevante werkelijke jaarinkomen van de statutair directeur/bestuurder (in loondienst) bedroegen voor 2023 voor C. Broers: € 176.964. Deze beloningen blijven binnen het door Goede Doelen Nederland (GDN) gestelde maximum.

Het door GDN gestelde maximum voor het totaal aan jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn – de WNT-grondslag – bleven voor 2023 voor C. Broers (€ 201.887) binnen het maximum van € 223.000 per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Reserves

Het Cultuurfonds heeft bestemmingsreserves gevormd, de Reserve als Bron van Inkomsten en de Reserve Projectbestedingen, die worden belegd. De Reserve als Bron van Inkomsten waarborgt de continuïteit van het Cultuurfonds en is daarmee ook van belang voor die CultuurFondsen op Naam die 'eeuwigdurend' zijn. Door deze reserves te beleggen kunnen we een groot deel van de organisatiekosten uit de rendementen betalen. Dat heeft als voordeel dat een donatie voor de volle 100% ten goede komt aan de ondersteuning van cultuur en natuur.

De behaalde rendementen kunnen jaarlijks sterk fluctueren. In jaren waarin het totaal van de inhouding op loterijgelden, de tegemoetkoming uit CultuurFondsen op Naam, en de behaalde rendementen op de bestemmingsreserves hoger zijn dan de organisatiekosten, wordt het meerdere toegevoegd aan de Reserve als Bron van Inkomsten. In jaren waarin de organisatiekosten niet (geheel) worden gedekt door de behaalde rendementen, komen de kosten ten laste van deze bestemmingsreserve. In 2023 behaalden we een positief rendement. In 2023 zijn een deel van de organisatiekosten gedekt door een onttrekking van de reserves voor een bedrag van € 3,8 miljoen.

Ook bij stijgende inkomsten fondsenwerving en continue groei van de te beheren en besteden middelen, hebben we de afgelopen jaren de doorbelasting van de organisatiekosten naar geworven gelden beperkt weten

te houden. Het succesvolle werven voor CultuurFondsen op Naam én de als gevolg van de situatie op de financiële markten verwachte lagere of sterk fluctuerende rendementen op beleggingen, noodzaken continue monitoring van de hoogte van de reserves en het gehanteerde financiële model.

Balanspositie

De liquide middelen bedragen ultimo 2023 € 52,0 miljoen en zijn voldoende om het per saldo negatief werkkapitaal (vlottende activa minus kortlopende schulden) van € 45,3 miljoen te financieren. De solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen) is licht gestegen van 86% naar 87%. Hierbij dient er rekening mee te worden gehouden dat het eigen vermogen voor het grootste gedeelte bestaat uit bestemmingsfondsen, die slechts ter besteding zijn binnen de oormerking die is meegegeven door de schenker. Exclusief de bestemmingsfondsen bedraagt de solvabiliteit 28% (2022: 30%) Hiermee heeft het Cultuurfonds een solide liquiditeits- en solvabiliteitspositie. De kasstromen zijn positief en er is geen externe financiering.

Vastgoedbeleggingen, financiële vaste activa en effecten

We vinden het van groot belang om ook met het vermogen positief bij te dragen aan de samenleving. Zo investeren we in revolverende fondsen waaruit leningen worden verstrekt voor het behoud van monumenten of voor culturele projecten. Daarnaast behouden we ons pand aan de Herengracht 474 in monumentale staat en verhuren we het tegen een aangepaste huur aan een organisatie met een culturele doelstelling. Ten slotte belegt het Cultuurfonds een deel van het eigen vermogen in een effectenportefeuille. Daarbij zorgen we ervoor dat we maatschappelijk verantwoord beleggen conform ons duurzame beleggingsbeleid.

Investerings in revolverende fondsen

Samen met het Nationaal Restauratiefonds heeft het Cultuurfonds de Cultuurfondsen voor Monumenten opgericht. Uit de Cultuurfondsen voor Monumenten verstrekt het Restauratiefonds laagrentende cultuurfonds-hypotheken aan eigenaren van gemeentelijke en provinciale monumenten. Het zijn revolverende fondsen wat betekent dat de aflossingen en rentebetalingen terugvloeien in het fonds en weer beschikbaar zijn voor uitgifte van nieuwe hypotheken. Eind 2023 bedroeg het vermogen dat het Cultuurfonds hiervoor beschikbaar stelde in totaal € 35,1 miljoen. Uit dit vermogen staan per 31 december 2023 bij het Nationaal Restauratiefonds 574 cultuurfonds-hypotheken uit voor een totaalbedrag van € 32,1 miljoen.

Dankzij een gift van Fonds 1818 is in samenwerking met het Nationaal Restauratiefonds in 2011 het MonumentenFonds 1818 opgericht, waaruit laagrentende leningen voor de restauratie en herbestemming van monumenten in het werkgebied van Fonds 1818 worden verstrekt.

Uit het Blockbusterfonds verstrekt het Cultuurfonds kortlopende projectleningen en garantiebijdragen aan belangrijke en uitzonderlijke, zo mogelijk multidisciplinaire culturele evenementen. Het Blockbusterfonds is een samenwerkingsverband tussen het Cultuurfonds, VSBfonds, de VandenEnde Foundation en de VriendenLoterij. Jaarlijks heeft het Cultuurfonds hiervoor € 500.000 opzijgezet. De VandenEnde Foundation en het VSBfonds doen op basis van benodigde liquiditeiten stortingen in het Blockbusterfonds, die het Cultuurfonds als inkomsten uit fondsenwerving verantwoordt. Eind 2023 zijn er uit het fonds garanties voor totaal € 570.000 verstrekt.

Vastgoedbeleggingen

Het Cultuurfonds is eigenaar van het pand Herengracht 474. Sinds 1 mei 2013 is het pand verhuurd aan Stichting Dutch Centre for International Cultural Cooperation. Het pand is ultimo 2023 na een markttechnische update gewaardeerd op € 4,6 miljoen.

Het huurcontract loopt tot ultimo 2024 en het Cultuurfonds is voornemens om dit huurcontract niet te verlengen om ruimte te maken voor een eventuele verkoop van het pand in 2024.

Effecten

Het eigen vermogen van het Cultuurfonds dat wordt aangehouden voor de lange termijn ter waarborging van de continuïteit en wordt belegd in effecten. Tevens worden de vermogens van de CultuurFondsen op Naam belegd ook hierbij geldt dat er als uitgangspunt een duurzaam beleggingsbeleid wordt gehanteerd.

Beheer effectenportefeuille

Vanwege de turbulente markten en de toegenomen complexiteit van beschikbare beleggingsinstrumenten wordt het Cultuurfonds bijgestaan door een fiduciair manager, die ons ondersteunt bij de vaststelling van het beleggingsbeleid, het risicoprofiel en het daarmee samenhangende gewenste rendement. Op basis hiervan stelt de directie een strategische asset-allocatie vast, goedgekeurd door de raad van toezicht. De fiduciair manager selecteert en stuurt de vermogensbeheerders aan van de beleggingsfondsen waarin wordt belegd.

De Financiële audit- en beleggingscommissie komt minimaal vier keer per jaar bijeen om samen met de directie de prestaties te evalueren daarbij is fiduciair manager Aegon Asset Management (AAM) aanwezig. De Financiële audit- en beleggingscommissie rapporteert vier keer per jaar aan de raad van toezicht.

Duurzaam beleggingsbeleid

Per november 2016 volgt de aandelenportefeuille voor ontwikkelde markten de MSCI SRI index. Deze index bevat de top 25% meest duurzame bedrijven, waarbij producten met een negatieve impact (zoals controversiële wapens, nucleaire energie en genetische modificatie) worden uitgesloten. Met de overgang naar deze index als maatstaf is tevens de CO₂-voetafdruk van de bedrijven waarin het Cultuurfonds belegt, aanzienlijk gedaald.

Voor obligaties en de aandelenportefeuille voor opkomende landen hebben we een duurzaam beleggingsbeleid dat engagement, het aangaan van de dialoog met een bedrijf over verbetering van de duurzaamheid van het bedrijf, aanvult met uitsluiting. AAM spreekt die bedrijven die de Tien Principes van de United Nations Global Compact stelselmatig schenden direct aan op niet-duurzame activiteiten. Als na drie jaar blijkt dat dit onvoldoende resultaten oplevert, gaan zij over tot uitsluiting van het betreffende bedrijf.

Daarnaast worden bedrijven uitgesloten die betrokken zijn bij controversiële wapens en landen die zijn veroordeeld wegens het systematisch schenden van mensenrechten. De belangrijkste veroordelingen van staten zijn de sancties van de VN Veiligheidsraad, maar veroordelingen door andere gezaghebbende instanties spelen ook een rol.

De duurzaamheid van de vastgoedbelegging wordt gemeten conform de Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB), een wereldwijde standaard voor het meten van duurzaamheidsprestaties van vastgoed. Het Cultuurfonds belegt in een fonds van AAM dat belegt in vastgoedfondsen (fund-of-fund). Deze onderliggende vastgoedfondsen haalden gemiddeld een GRESB-score van 91 (2022: 88), dit is ruim hoger dan de gemiddelde

score van niet-beursgenoteerde Europese vastgoedfondsen van 81. AAM voert actief overleg met de fondsmanagers om de performance ten opzichte van deze benchmark te verhogen.

Beleggingsbeleid

Aan het strategische beleggingsbeleid ligt het uitgangspunt ten grondslag dat de strategische beleggingsmix (de strategische verdeling van het te beleggen vermogen over kas, vastrentende waarden, aandelen en alternatieve beleggingen) in belangrijke mate het beleggingsresultaat en risico op de lange termijn bepaalt.

Het Cultuurfonds streeft naar een optimalisatie tussen enerzijds het beperken van het risico op de korte termijn en anderzijds het realiseren van voldoende rendement om aan de beleggingsdoelstellingen te kunnen voldoen op de lange termijn.

De strategische beleggingsmix wordt bepaald mede op basis van de specifieke uitgangspunten en doelstellingen van het Cultuurfonds alsmede de verwachte rendementen en risico's van de verschillende beleggingscategorieën op de lange termijn. Hiertoe laat het Cultuurfonds iedere 3 jaar een Asset & Liability Management (ALM) studie uitvoeren. Op basis van de ALM analyse wordt de strategische beleggingsmix voor het hoofdvermogen vastgesteld. Op de korte tot middellange termijn kan door de fiduciair vermogensbeheerder binnen vooraf vastgestelde bandbreedtes worden afgeweken van de strategische beleggingsmix.

In 2023 is een ALM-studie gedaan waarin een analyse is gemaakt van onze risico-omgeving in samenhang met de doelstelling van het belegde vermogen. In een ALM-studie wordt gekeken naar de samenhang tussen de strategische uitgangspunten van de organisatie, de ontwikkelingen van de verplichtingen die door de beleggingsrendementen moeten worden gedekt en scenario's van macro-economische trends, met als uitkomst bijpassende keuzes binnen beleggingscategorieën op basis waarvan de strategische beleggingsmix kan worden vastgesteld. Bij de ALM-studie is ervoor gekozen om meer middelen uit de reserves vrij te maken die ten goede komen aan hogere bestedingen waarbij de continuïteitsdoelstellingen gewaarborgd blijven. Daarnaast is er strategisch voor gekozen om een deel (10%) van het vermogen te alloceren naar impact investeringen die in lijn liggen met de doelstellingen van het Cultuurfonds. Op basis van de uitkomsten van de ALM-studie 2023 heeft de raad van toezicht gekozen voor 50% vastrentende waarden (inclusief liquiditeiten), 40% aandelen, en 10% zal besteed worden aan impact beleggen. In 2024 zal naar een geschikte invulling worden gezocht. Het totale langjarig verwachte rendement van 4,2% blijft gehandhaafd.

Effectenportefeuille

De samenstelling van de effectenportefeuille was per 31 december als volgt:

Effectenportefeuille

BEDRAGEN IN € MILJOEN					
beleggingscategorie	2023		2022		strategisch
<i>vastrentende waarden</i>					
liquiditeiten	13		11		
obligaties	39		36		
hypotheken	35		32		
emerging market debt	34		30		
asset backed securities	25		24		
global green	12		11		
high yield	33		30		
totaal vastrentende waarden	191	60%	174	60%	60%
<i>aandelen</i>					
ontwikkelde markten	81		80		
opkomende markten	32		20		
totaal aandelen	113	35%	100	34%	35%
<i>vastgoed</i>					
indirect niet-beurgenoteerd vastgoed	15	5%	16	6%	5%
stand per 31 december	319		290		

Resultaat uit beleggingen

Op de effectenportefeuille werd een nettorendement behaald van 10,2% (2022: -14,9%) ten opzichte van een benchmark van 10,0%. De hogere performance werd behaald als gevolg van de diversificatie van vastrentende waarden naar onder meer hypotheke en liquiditeiten.

rendement	2023	2022	2021	2020	2019
het Cultuurfonds	10,2%	-14,9%	7,8%	6,4%	12,7%
strategische benchmark	10,0%	-15,0%	7,5%	7,1%	13,9%
verschil	0,2%	-0,1%	0,3%	-0,7%	-1,2%
gemiddeld jaarlijks rendement in 5 jaar	3,9%				

Financiële baten en lasten

Conform de wettelijke Richtlijn 650 voor de jaarverslaggeving van fondsenwervende organisaties worden de inkomsten en kosten van beleggingen gepresenteerd in de financiële baten en lasten. Het saldo financiële baten en lasten bedroeg in 2023 € 30,9 miljoen positief (2022: € 50,5 miljoen negatief). De financiële baten zijn € 31,5 miljoen positief en de financiële lasten € 0,6 miljoen negatief.

De financiële baten en lasten worden toegelicht in toelichting 22 op de staat van baten en lasten op pagina 98.

Risicogebieden

In het risicomanagementproces hebben wij de voornaamste risico's en onzekerheden onderkend en daarop onze maatregelen genomen. Hierbij hebben wij onze strategie, activiteiten, en financiële positie als uitgangspunt genomen, alsook de vereisten voor financiële verslaggeving en wet- en regelgeving.

Het Cultuurfonds voelt een grote verantwoordelijkheid om de van derden verkregen gelden goed te beheren en besteden, en heeft in het algemeen een lage risicobereidheid. Nieuwe initiatieven vragen soms een ondernemende instelling en in voorkomende gevallen is het Cultuurfonds bereid om bewust een risico te nemen om innovatie mogelijk te maken, echter alleen indien de mogelijke negatieve impact beperkt blijft. Daarnaast bekijkt het Cultuurfonds of ontvangen ongeoormerkte nalatenschappen gebruikt kunnen worden om de culture sector verder te ondersteunen.

Het Cultuurfonds evalueert jaarlijks de onderkende risico's, in 2023 zijn 23 risico's onderkend en daarvan zijn de beheersmaatregelen benoemd. Hieronder lichten we de belangrijkste toe.

Onderbestedingsrisico

Het onderbestedingsrisico heeft betrekking op het budget dat niet besteed wordt. Het risico is dat dit een hoog bedrag/hoog percentage is. Door het opstellen van een periodieke rapportage wordt hierop gestuurd. Daarnaast wordt het beleid op over- en onderbesteding regelmatig geëvalueerd. In 2023 hebben we grote vordering gemaakt met het terugdringen van deze onderbesteding naar € 3,7 miljoen.

Cybersecurity

Informatiebeveiliging en cybersecurity risico heeft grote aandacht binnen het Cultuurfonds. De gehele infrastructuur is opgezet met optimale beveiliging van gegevens, privacy en systemen als uitgangspunt. Voor de

interne informatiebeveiliging zijn alle processen, procedures en technische maatregelen gerealiseerd om de integriteit van de data te waarborgen, onder andere door training en MFA. Het gevaar van hackers wordt onderkend, zowel voor gerichte als ongerichte aanvallen. De benodigde maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat ongeautoriseerde gebruikers toegang krijgen tot data en systemen. Continu worden maatregelen ter verbetering ingevoerd en elke 2 à 3 jaar wordt een PEN-test gedaan.

Loterijafdrachten

Ondanks het stijgende aandeel van Cultuur Fondsen op Naam bestaat de jaarlijkse bijdrage aan het activiteitenbudget voor circa 60% uit inkomsten van loterijen. We werken nauw samen met de VriendenLoterij en de Nederlandse Loterij om deze inkomsten op peil te houden, door bijvoorbeeld te participeren in wervingsacties van de VriendenLoterij voor de werving van geormerkte loten. Daarnaast neemt het Cultuurfonds ook deel aan de lobby via het Goede Doelen Platform.

Adviesorganen

Het Cultuurfonds verbindt zich met mensen uit het werkveld die advies geven over de ondersteuning van de projecten. Het risico behelst de effectiviteit in het verbinden met deze personen. Door het verminderen van de adviezen door kleine aanvragen bij de adviseurs te beleggen en daarnaast het geven van een vergoeding wordt dit risico beheersbaar geacht.

De mogelijke impact van de hierboven uiteengezette risico's is groot. De mogelijke impact van deze risico's is naast de financiële vooral reputatieschade. De risico's hebben dan ook onze continue aandacht. Het Cultuurfonds monitort daarnaast nauwgezet de overige risico's en de ontwikkelingen die hieraan ten grondslag liggen.

Financiële instrumenten

Het risicomanagement op de financiële instrumenten wordt toegelicht in toelichting 13 op de balans op pagina 88.

Foto: Female Economy

CULTUURFONDS PRIJS 2023

Theatercollectief Female Economy kreeg in 2023 de Cultuurfonds Prijs, onze jaarlijkse prijs voor een persoon of organisatie die toonaangevend is voor cultuur of natuur, daarin voorbeeld stellend is en een belofte is voor de toekomst.

bijlagen bestuursverslag

BIJLAGE ①	statutaire doelstelling	45
BIJLAGE ②	verslag raad van toezicht	46
BIJLAGE ③	namen en nevenfuncties raad van toezicht	48
BIJLAGE ④	met dank aan	52
BIJLAGE ⑤	overig: <ul style="list-style-type: none"> ● regels voor goed bestuur ● gedragscodes en richtlijnen ● privacy statement	62

Statutaire doelstelling Stichting het Cultuurfonds

1. De stichting stelt zich ten doel zonder winstoogmerk:

cultuur, natuur en talentontwikkeling in nationaal (binnen het Koninkrijk der Nederlanden) en internationaal verband te bevorderen; en al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

2. De stichting tracht haar doel te bereiken door:

middelen te besteden aan en beschikbaar te stellen voor activiteiten binnen de genoemde werkterreinen; en al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, een en ander voor zover het bijdraagt aan de onder lid 1 van dit artikel opgenomen doelstelling van de stichting.

3. De stichting kan middelen ter verwezenlijking van haar doelstelling verwerven door:

- a. het werven van schenkingen, legaten, erfstellingen, subsidies, bijdragen van goededoelenloterijen en donaties, alsmede andere verkrijgingen zoals beleggingsopbrengsten;
- b. het (doen) oprichten, verwerven en exploiteren van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, alsmede het (doen) financieren van andere instellingen en ondernemingen, in welke rechtsvorm ook;
- c. het (doen) ontwikkelen van een gemeenschappelijk financieel beleid en ander beleid ten behoeve van de rechtspersonen waarover de stichting het bestuur voert en het behartigen van belangen en het verrichten van andere diensten om de rechtspersonen waarover de stichting het bestuur voert te ondersteunen en te faciliteren;
- d. het (doen) huren, verhuren, vervaardigen, exploiteren, beheren en beschikken over onroerende zaken;
- e. het (doen) beheren van het beleggingsvermogen, en al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, een en ander voor zover het bijdraagt aan de onder lid 1 van dit artikel opgenomen doelstelling van de stichting.

Verslag raad van toezicht

We kijken met trots en waardering terug op wat het Cultuurfonds dankzij de loterijen, schenkers, partners, medewerkers en experts ook in 2023 voor cultuur en natuur heeft kunnen betekenen. Met kennis van zaken, liefde voor cultuur en natuur en grote betrokkenheid bij hun werk hebben de medewerkers van het Cultuurfonds de zichtbaarheid en het bereik van ons fonds vergroot. Meer en meer diverse cultuurmakers weten ons te vinden. Zij komen met plannen die inspireren en nieuwe trends in zich dragen. En dat is precies wat het Cultuurfonds wil: veelbelovende initiatieven een steun in de rug bieden en zorgen dat talentvolle makers de ruimte krijgen om zich verder te ontwikkelen. Dat geldt voor zowel cultuur als natuur. Want ook voor de natuur zijn er vorig jaar belangrijke projecten ondersteund.

De raad van toezicht heeft in 2023 veel aandacht besteed aan de wijze waarop het Cultuurfonds de cultuursector kan blijven ondersteunen. Wij hebben veel ruimte geboden voor een meer proactieve manier van besteden: makers actief opzoeken en interesseren om een aanvraag in te dienen. Maar ook door (potentiële) schenkers te informeren over wat het Cultuurfonds doet en kan.

Het jaar 2023 was ook een jaar met veel interne veranderingen. De raad van toezicht is daar actief bij betrokken en is op gepaste wijze geïnformeerd door bestuur en management. Met instemming is de nieuwe locatie voor het hoofdkantoor en de daarbij horende meer flexibele werkwijze in gebruik genomen. Ook is de raad betrokken bij het digitaliseringsbeleid en het goed beheren van de vele data waarover het Cultuurfonds beschikt. De veiligheid van persoonsgegevens staat daarbij bovenaan en we hebben er als raad veel vertrouwen in dat dit goed is geborgd.

Ook de ontwikkeling van een nieuwe merkidentiteit en huisstijl is met de raad van toezicht besproken. Een belangrijk thema in het najaar was de naamswijziging. We hebben ons ingezet om dit zorgvuldig en met oog voor ieders positie en belang, goed te laten verlopen.

Gespreksthema's

De raad van toezicht heeft een ook in 2023 een aantal vaste formele agendapunten besproken. Dat zijn:

- het jaarverslag en de jaarrekening;
- voortgang van meerjarenbeleidsplan 2022-2025;
- financiële kwartaalrapportages;
- ontwikkeling fondsenwerving;
- actualiteit rondom de Loterijen en Kansspelen;
- voordracht voor laureaten van de Cultuurfonds Prijs en de Zilveren Anjer.

Daarnaast is de raad van toezicht in gesprek geweest met de bestuurder en met de leden van het managementteam over de ontwikkelingen binnen de werkterreinen en de meer strategische vragen die altijd aan de orde zijn. We zijn daarover goed geïnformeerd en hebben onze adviserende en stimulerende taak goed kunnen vervullen. Ook zijn in 2023 de volgende onderwerpen besproken:

- proactief investeren in de cultuur- en natuursector;
- diversiteit en inclusie als belangrijke pijler van de strategie van het Cultuurfonds;
- (zichtbaar maken van) de impact van door het Cultuurfonds gefinancierde projecten en initiatieven;
- samenwerkingsverbanden met andere fondsen, instellingen en overheden;
- cybersecurity;
- HR-beleid en het medewerkerstevredenheidsonderzoek;
- beleggingsstrategie

Bijeenkomsten en jaarlijkse zelfevaluatie

De raad van toezicht is in 2023 vijf keer bijeengekomen voor een reguliere vergadering: 13 maart, 24 april, 12 juni, 11 september en 11 december. Op 16 januari vond de jaarlijkse zelfevaluatie plaats. De raad van toezicht heeft, conform de bepalingen in de normen van de Erkenningsregeling, FIN Code Goed Bestuur en de Governance Code Cultuur, gereflecteerd op het eigen functioneren.

Pauline Meurs,
voorzitter raad van toezicht
5 juni 2024

Namen en nevenfuncties raad van toezicht

De raad van toezicht bestaat uit:

Voorzitter:

Pauline Meurs (tweede termijn, benoemd t/m 2026),
emeritus-hoogleraar Bestuur in de Gezondheidszorg Erasmus School of Health Policy & Management en voormalig wetenschappelijk directeur Erasmus Centrum voor Zorgbestuur

Vice-voorzitter:

Allard Creyghton (tweede termijn, benoemd t/m 2025),
managing director en senior partner Boston Consulting Group

Portefeuillehouder financiën

Leen Meijaard (tweede termijn, benoemd t/m 2027)

Leden:

Nathalie Idsinga (tweede termijn, benoemd t/m 2025),
partner en belastingadviseur Arcagna

Farid Tabarki (tweede termijn, benoemd t/m 2024),
directeur/oprichter Studio Zeitgeist

Lid raad van toezicht namens de provinciale afdelingen:

Marieke Schoenmakers (tweede termijn, benoemd t/m 2025),
*trajectbegeleider Stichting Vluchteling-Studenten UAF
eigenaar Schoenmakers Management & Advies*

Relevante nevenfuncties:

Pauline Meurs

Voorzitter raad van commissarissen Zorgdomein (tot 1 augustus 2023)
Lid raad van advies Zorgdomein (vanaf 1 september 2023)
Lid raad van toezicht Universiteit van Amsterdam (tot 28 augustus 2023)
Buitengewoon raadslid Onderzoeksraad voor Veiligheid (tot 1 september 2023)
Lid algemeen bestuur Vereniging AEGON (tot 1 januari 2024)
Lid raad van toezicht ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten
Lid raad van toezicht Parnassiagroep
Lid bestuur stichting Hulptroepen Alliantie
Namens het Cultuurfonds: lid van de toezichtcommissie van het
Blockbusterfonds

Leen Meijaard

President-commissaris Achmea Investment Management
 President-commissaris Anthos Fund and Asset Management
 Bestuurslid Dutch Venture Initiative
 Commissaris OBAM IM
 Lid raad van toezicht Pensioenfonds Detailhandel

Allard Creyghton

Bestuurslid Stichting Young Captain

Nathalie Idsinga

Universitair docent aan de Universiteit Amsterdam
 Lid van De Commissie Knelpunten van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Farid Tabarki

Lid raad van toezicht Mediamatic
 Lid bestuur Turning Point
 Lid raad van toezicht Internationaal Theater Amsterdam
 Lid raad van commissarissen Stadgenoot
 Voorzitter raad van toezicht Stichting Amsterdam 750

Marieke Schoenmakers

Lid Raad van Toezicht Stichting Lezen

Geeke Snijders (t/m 31-12-2023)

Bestuurslid stichting Drents Agrarisch Erfgoed

Relevante nevenfuncties directie en bestuur het Cultuurfonds:

Directie en toezichthouders van het Cultuurfonds houden zich aan onze bestuurscode, waardoor belangenverstremgeling vermeden wordt. De bestuurscode staat in Bijlage V.

Cathelijne Broers, statutair directeur-bestuurder (vanaf 1 november 2020)**Onbetaalde nevenfuncties**

Aanjager NL 2025
 Lid raad van toezicht Amsterdam & Partners
 Lid toezichtcommissie Blockbusterfonds
 Lid toezichtcommissie Cultuurloket DigitALL
 Lid bestuur Keep an Eye Foundation
 Voorzitter jury Museumtijdschrift Tentoonstellingsprijs
 Voorzitter beoordelingscommissie culturele aanvragen Gemeente Amsterdam 750

Betaalde nevenfuncties

Vice-voorzitter/lid raad van commissarissen Rabobank Amsterdam

Voorzitters adviescommissies**Adviescommissie Natuur:**

Adnan Tekin, voorzitter MBO Raad

Adviescommissie Erfgoed & Monumentenzorg:

Marielle Hendriks, directeur-bestuurder Erfgoedhuis Zuid-Holland

Adviescommissie Geschiedenis en Letteren:

Maria Grever, emeritus-hoogleraar Theorie en Methoden van de Geschiedenis

Adviescommissie Muziek:

Roland Kieft, zelfstandig consultant en interimmanager culturele instellingen

Adviescommissie Theater, dans en film:

Erik Pals, algemeen directeur Stichting Scapino Ballet Rotterdam

Adviescommissie Beeldende Kunst:

Maite van Dijk, artistiek directeur Museum MORE

Adviescommissie Beurzen:

Judi Mesman, hoogleraar sociale wetenschappen Universiteit Leiden

Adviescommissie Fonds ZOZ:

Lex Bohlmeijer, presentator KRO-NCRV radio

EEN PRATENDE TAFEL

Muzikale borden, interactief bestek en een pratende tafel. Het klankdiner Luister, we eten is meer dan een etentje.

DWALEN DOOR KLEUR

Dankzij een bijdrage van het Cultuurfonds Flevoland is de tentoonstelling 100 colors no.45 "8760 hours" mogelijk gemaakt.

Foto: Erwin Budding

Met dank aan

Ons werk voor cultuur en natuur kunnen we doen dankzij:

Partners

VriendenLoterij
Nederlandse Loterij

Publiek-private samenwerking

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Provincie Drenthe
Provincie Flevoland
Provincie Friesland
Provincie Gelderland
Provincie Groningen
Provincie Limburg
Provincie Noord-Brabant
Provincie Noord-Holland
Provincie Overijssel
Provincie Utrecht
Provincie Zeeland
Provincie Zuid-Holland
Gemeente Amsterdam
Elise Mathilde Fonds
Fonds 21
Nationaal Restauratiefonds
VandenEnde Foundation
VriendenLoterij
VSBfonds
Zabawas

Cultuurfondsen op Naam en grote schenkingen

3 augustus 2004 Fonds
A. en M. Verhoeven Fonds
A3ana Fonds
Aafje Heynis Fonds
Adèle Wickert Fonds
Adri en Greet Bos-de Jong Fonds
Afina de Rue Fonds
Afman/Peeters Fonds
Ahrend Fonds
AIF Fonds
Alida Augusta Fonds
Alida Beekhuis Fonds
Allardina Tack Fonds
Alles van Waarde is Weerloos Fonds
Alon Fonds
Ammerlaan-Beuken Fonds
Amsterdams klein-erfgoed Fonds
Anita Porcelijn Fonds
Ankie Wiegant-Brinkgreve Fonds
Anna H. Toonen Fonds
Anna Isabella Fonds
Annie Langelaar Fonds
Ans Otten-Nypels Fonds

Anthonia Bloembergen Fonds
Appie Baantjer Fonds
Arcadië Fonds
Arine Westerlaken-Schokking Fonds
Attje Jacoba Vixseboxse Fonds
Aurora Fonds
Banning de Jong Fonds
Barbara Eveline Keuning Fonds
Barbas-van der Klaauw Fonds
Bas Hak en Joke Strikwerda Fonds
Ben en Nel Van Bohemen Van der Zwart Fonds
Bensmann- van de Ven
Fonds
Bertien Fonds
Beter Bouw Fonds
Beusmans-Jeurissen Fonds
Blasius Fonds
Blauwe Baan Fonds
Bosker-Dillingh Fonds
Bouwman Boerema Fonds
Bredius Fonds
Breed & Hogenbirk Erfgoedfonds
Breeman Talle Fonds
Brolsma Polling Fonds
Bruinvis Meijer Fonds
Buchter-De Vries Fonds
Burger-Dominicus Fonds
Buziau Geesink Fonds
Carla Dobbelman Fonds
Carla Struycken Fonds
Carolijn Jongsma Fonds
Carolus Magnus Fonds
Catalpa Fonds
Catarina Latina Fonds
Catrien Venverloo Fonds
Chagall Fonds
Charema Fonds voor geschiedenis en kunst
Charles Burney Fonds
Chris Devries Fund for the Arts
Christiaan G. van Anrooij Fonds
Clara Haskil Fonds
Clio Fonds
Co Rosberger Fonds
Cohen - ten Cate Fonds
Constant van Gestel Fonds
Cornelis Fop Smit Fonds
Cornelis Nicolaas Willemse Fonds
Corry Takken Fonds
Crone-Haver Droeze Fonds
Cultuureducatie Fonds
Cultuurfonds Rumpst
D.G. en R.W. van Eck Fonds
D.I.V.A. Fonds
D.I.X. Fonds
D/M Fonds voor goed spreken
Daendels-Mulder Fonds
Dames Tiemersma Fonds
Data-Piet Fonds
De Bander Fonds
De Bijll Nachenius Fonds
De By-van der Heyden Fonds
De Graaf-Drijvers Fonds

De Konink-Walst Fonds
De Waal-Pouwer Fonds
De Zes Bannen van Waterland Fonds
Den Boeft- Van den Dool Fonds
Design Fonds
Dessauvagie/Sauer Fonds
Dick Meys Fonds
Dijkstra-van Doorn Fonds
Dijkstra-Visser Fonds
Dina Altena Fonds
DNB Fonds
Dr Aart A. de Veer Fonds
Drie Broden Fonds
Drs. Henri Roovers Fonds
Dubbel Breed Fonds
E.G. Bakker-Swart Fonds
E.J. Struif Fonds
Echafonds
Edith Oen-Oei Schone Kunsten Fonds
Egbert Kunst Fonds
Egbert van Paridon Fonds
Eggink-den Daas Fonds
Eigenheimer Fonds
Elco Brinkman Fonds
Eleonora van Heusden Fonds
Elisabeth Vermaat Müller Fonds
Els J.M. Horbach Fonds
Emmelot Vis Fonds
Engbertha Loman Fonds
Engelbert van Bevervoorde-Van Heyst Fonds
Erik Beelaerts van Blokland Fonds
Ernest 'Onchi' Cohen Henriquez Fonds
Esdoorn Fonds
Eva Fonds
Eye Opener Fonds
Familie Bac Fonds
Familie Wessel Jansen Fonds
Fanfare St. Jozef Buchten Fonds
Felix en Roelie Fonds
Feteris-Oosterbaan Fonds
Flora Fonds
Folkert en Melle Cooper Fonds
Fonds 40
Fonds 5
Fonds Angela E.
Fonds Charlotte Köhler Prijzen
Fonds De Horsthoek
Fonds De Stam
Fonds De Versterking
Fonds de Visser-Geerling
Fonds Eindbestemming
Fonds Henri Fock
Fonds Hoge-Duin Potje
Fonds Huis de Visscher
Fonds Industrieel Erfgoed
Fonds Jong Talent
Fonds Kamaran Stadsverfraaiing
Fonds Kindercultuurfonds
Fonds Kleinschalige Projecten Natuureducatie
Fonds Kruitlaan
Fonds Kultiveren - jongeren & kunst

Fonds Kunstlicht in de Kunst
Fonds Laboratorio
Fonds Monnier Goudzwaard
Fonds Muziekstudie
Fonds Nationaal Viooltalent
Fonds Onvergetelijk
Fonds Perzik van Onsterfelijkheid
Fonds Speelplezier
Fonds voor Architectuur en Bouwkunst
Fonds voor Hedendaagse Muziek
Fonds voor Numismatiek
Fonds Wim Choufour
Fontein Tuynhout Fonds
Frans en Ria van Duren- Blommers Fonds
Frits Versfelt Fonds
FritzvanLeer Fonds
Fundatie Stroekxs van den Broek Schless
Fûns Nijlân
Gaakeer Zantboer Fonds
Gansoord Fonds
Geert Mak Fonds
Georgina Fonds
Ger Jansen Fonds
Gerard Hordijk Fonds
Gertrudis Offenbergh Fonds
Gezusters Kuipers-Ruurlo Fonds
Ginkgo Fonds
Giusto Fonds
Goei The en Haack Fonds
Grace van Heerewaarden Fonds
Grachtentuinen Fonds
Gusta Bruijn-Koch Fonds
Haagse Bluf Fonds
Haersoltefonds Overijssel
Hagana Juventus Musica Fonds
Hamoen Molenfonds
Han en Rosa Dunk-Samehtini Fonds
Hans Witjens Fonds
Hanzenfonds
Harmen Coops Fledderus Fonds
Harry Wich Fonds
Hausta Donans Fonds
HeBe Fonds
Helena Vrucht Fonds
Hendrik Jan Brouwer Fonds
Hendrika Mourik Fonds
Hendriks Mallee Fonds
Henk Jan van den Berg Fonds
Henk van der Geest Lichtontwerpen Fonds
Henny de Vries Fonds
Henrion Verpoorten Fonds
Henry F. Benkemper Fonds
Henssen-Smitshuijsen Fonds
Herman Krop Fundatie
Het Anker Fonds
Het Elisabeth Fonds
Het Kan Fonds
Het Mijndershuis Fonds
Het Prins Fonds
Het Zilveren Lint Fonds
Honselersdijk Fonds

Hugo van Win Glasfonds
Humanity House Fonds
Hutter-Foekema Fonds
Hybrid House Fonds
Il Flauto Dolce Fonds
Ina van Doormaal Fonds
Ingwersen Bax Fonds
ir J.J. Tuijnburg Muijs Fonds
IVN Natuureducatie Groene Schoolpleinenfonds
J. en A. Fonds
J.B.C. van den Bergh/Baudet Fonds
J.C. de Boer-Voet Fonds
J.H.O. Montauban-Ballintijn Fonds
J.W. Strengers Frankfort Fonds
Jaap en Eleonora de Kort Fonds
Jaap Heij en Maudy Smith Fonds
Jacob Claij Fonds
Jacob van Zijverden Fonds
Jacoba Fonds
Jacques et Anne Fonds
Jadefonds
Jan de Ruijsscher / Pia Huisman Fonds
Jan en Lenie van Winden-Helderman Fonds
Jan en Tina Huizinga Fonds
Jan Meester Fonds
Jan Steen Fonds
Jan Sturm en Marjan Werts Fonds
Jan van Heel Fonds
Jan van Zeijst-Muziekstudiefonds voor Drenthe en Overijssel
Jan Vogel Fonds
Jan Wieling Fonds
Jan Wolters Fonds
Jawino Fonds
Jeltje Uilenberg-Bokma Fonds
Jenny Vrieling Fonds
Jo Bergacker Fonds
Jo de Groot Fonds
Joep Zeelen Fonds
Joes Meester Fonds
Johan Rasch Fonds
Johan van Vossen Fonds
Johanna Christina Gietema Fonds
Jonge Musici Fonds
JoostTholensFonds
Juncus Porzana Delichon Fonds
K.N. Fonds
Kalshoven/Hopman Fonds
Kannegieter Fonds
Karel van Muijden Fonds
Keep an Eye Fonds
Kees Broos Fonds
Keg-Thate Fonds
Kessler-De Lange Fonds
Kieëszek Fonds
Kijlstra Smid Fonds
Kirchheiner-Galatius Fonds
Klaassen Torbijn Fonds
Klok Korsmit Tacke Fonds
Knecht-Drenth Fonds
Köbo Fonds
Kolnaar-Mulier Fonds

Kouwelaar Popma Fonds
Kracht Fonds
Kuitse Fonds
KunstVerkenningFonds
KvoCultuurDelft Fonds
L.J.H. Wiskunde Fonds
Laurent en Carla van Vugt Bennebroek Fonds
Leendert van Lier Fonds
Leestekens van het landschap Fonds
Liet Fonds
Lievense Baan Fonds
Lindenweij Fonds
Lisetta Stembor Fonds
Loes van Toorn Fonds
Lotharius Fonds
Louis Lehmann Fonds
Louwe Kooijmans Van der Sluijs Fonds
Ludo Pieters Gastschrijver Fonds
Lydia Vroegindeweij Fonds
Maaïke Helena de Gaaij Reisfonds
Madelief Fonds
Madelonia Fonds
Mady Saks Fonds
Madzy van Nagell - Martini Buys Fonds
Magnus-Menko Fonds
Margaretha Catharina Dekker fonds
Margaretha Fonds
Margaretha M. Nieuwdorp-de Bruijn Fonds
Margaretha-Henricus Fonds
Margarethe Petronella Fonds
Margit Widlund Fonds
Maria Antonia van der Elburg-Schuddebeurs Fonds
Maria de Leijer Fonds
Maria van Es Fonds
Marian van der Meer Fonds
Marie Louise Schoenmakers Fonds
Marijke Kruis Fonds
Marijke van Oordt Fonds
Marke van Streukel / Marke van Berkum Fonds
Marta Gnyp Fonds
Marten Orges Fonds
Meens Luyten Janssen Block Fonds
Meester Prikkebeen Fonds
Mehler Fonds
Middelbeek Stortenbeker Fonds
Mikosara Fonds
Mimi Cohen-Trijbits Fonds
Mingus-fonds voor jazz en geïmproviseerde muziek
Molenambacht Fonds
Monumentenfond 1818
Mosheuvel van Veen Fonds
Mozart/Wagner Fonds
Mr. C.R.C. Wijckerheld Bisdom Fonds
Mr. J.G. Hoogland Fonds
Mr. Jan Willem Baerveldt Fonds
Mr. Laurens Takken Fonds
Mr. R.H.L. Cornelissen Fonds
Mr. W.F. Sikman Fonds
Netty van Doorn Fonds
Niemans-Schootemeijer Fonds
Nijman Biermasz 17 dorpen Fonds

Nomes-Pauli Fonds
Nora Baart Fonds
Norg Fonds
Oene Fonds
Oldenaller Fonds
OpenUp Muziekfonds
Oscar en Ale Fonds
Osieck-Winkelman Fonds
P.M. de Klerk Keramiek Fonds
Pacific Fonds
Palet Fonds
Par Terra Fonds
PARIPAHO Fonds
Patijn-Stroink Fonds
Paul Christiaan van Westering Fonds
Paul en Dienne Wittebol Fonds
Paul Hermann Fonds
Paul van Hoorn Fonds
Pauli Deinum Fonds
Pauline Fonds
Petronella Andriessen Fonds
Pette-Van Greuningen Fonds
Pfaltzer-Birnie Fonds
Pi Fonds
PiBor Fonds
Piek den Hartog Fonds
Piet Boxem Fonds
Piet Oudolf Groen in de Buurt Fonds
Pieter Beijer Fonds
Pijlfonds
Piso-Kuperus Waterwerken Fonds
PK Fonds
Plantage Fonds
Polak-van Weel Fonds
Popp-Snijders Bomenfonds
Pos Karemaker Fonds
Prinsenhaven Fonds
Prof.dr. F.E.J. Kruseman Aretz Fonds
Pronk Visser Fonds
Pruijt Prins Beeld en Dansfonds
R.O. van Gennep Fonds
Raphaëlle-Anne Kok-Merlino Fonds
Regato Fonds
Regulus Fonds
Reiman-de Bas Fonds
Reinbert de Leeuw Fonds
René H. van Bokkum Fonds
Restauratiefonds Peter Francis Segaar
Ria Jaarsma Fonds
Rik van Dam Fonds
Robert Persman Fonds
Rodi de Valk Fonds
Roel Sluiter Fonds
Romke Kalma Fonds
Röpcke-Wynia Fonds
Ruarus Bloemkolk Fonds
Rudolf Escher Componisten Fonds
Rudolph en Barbara Hoppenbrouwers Fonds
Sayers Fonds
Scato Gockinga Fonds
Scheltema-Breet Natuurfonds

's-Gravenhaags Ondersteuningsfonds voor Boekhandelaren en Uitgevers
Sieger White Fonds
Slingenberg Heymeijer Fonds
Slingsby van Hoven Fonds
Smid-Bijl Fonds
Sonate Fonds
Staargaard-Van Oostrom Meyjes Fonds
Stempels Fonds
Sternsdorff ter Maten Fonds
Steunfonds Stavoren
Straver Fonds
Sweelinck Fonds
Sylvia Brinkman Fonds
Techniek in Bedrijf Fonds
Ted Schutten Fonds
Ten Hagen Fonds
Themafonds Erfgoedvrijwilligers
Theo Quené Fonds
Theo Schoemaker Fonds
Thijs Taconis Fonds
Threes Orri Fonds
Tienkamp-Kuijten Fonds
Tijl Fonds
Tjarda Plevier-van Lier Fonds
Tjerk Jan Buchter Fonds
Tjiook-Liem Fonds
Tom en Ellie Ringelbergfonds
Tony Andreas Fonds
Tosca Trampoli Fonds
Vader Bos Fonds
Van Berkel Fonds
Van Cuijck Fonds
Van der Jagt Zwolsman Fonds
Van der Lee-van Groeningen Fonds
Van der Vossen-Delbrück Fonds
Van Eck-Vollgraff Fonds
Van Enter-Westerman Holstijn Fonds
Van Heek Boekelo Fonds
Van Hoorn-Koster Fonds
Van Lange Fonds
Van Leusen-Harder Fonds
Van Meeuwen Kan Fonds
Van Nieuwpoort van Wolferen Fonds
Van Proosdij-Beckers Fonds
Van Raalten van Klaveren Fonds
Van Weemen Schoppen Fonds
Veerkamp-van Beek Fonds
Vergeet-mij-niet Fonds
Vertaalfonds Europa
Vertaalslagenfonds
Vigo-brug Fonds
Vista Fonds
Wanda van de Riet Fonds
Wassink-Hesp Fonds
Waterlelie Fonds
Watermerk Fonds
Welcker Fonds
Wertheimer Fonds
Wessel Zwartsenberg Fonds
Westenberg-Sorgdrager Fonds
Wijdeveld-Polée Fonds

Wijnand Goppel Fonds
Wilhelmina Alida Fonds
Willem en Roos Derks Fonds
Willem Fontein Fonds
Willem Gehrels Muziek Fonds
Willem van Wolmerum Fonds
Wim Bary Fonds
Wim en Nini H. Fonds
Wim Huijskens en Johanna Boon Fonds
Wim van Kooten Fonds
Wimmen Fonds
W-ISH Fonds
Zanen-Bakker Fonds
Zijfers-de Jong Fonds
ZuGo Fonds
Zusjes Nieuwbeerta Fonds
Zwerver Broersma Fonds

Overige schenkingen

B.J. van Benthem
Mieneke Braak
Allard Creyghton en Iris Creyghton-Feith
Jeanne Helgers
Friends of Codart Foundation
Sikkens Foundation
Stichting J.B. Scholtenfonds
L'eau pour L'art

Geefkringen en collectief mecenaat

Jong Mecenaat
Mokums Mecenaat
Grunniger Dieverdoatsie
Geefkring Suriname
Rudy Kousbroek Fonds
Kessler de Lange Fonds
Lente Fonds

Ook krijgt het Cultuurfonds schenkingen van particulieren en stichtingen die anoniem willen blijven en hebben we meer dan 10.000 donateurs.

DENK ALS EEN IJSBEER

De voorstelling *Expeditie Koude Kermis* laat kinderen op speelse wijze nadenken over de klimaat- en vluchtelingencrisis.

Foto: Angeniet Berkens

Foto: Reinier RVDA

MODE STIPENDIUM

Modeontwerper Mohamed Benchellal ontving het Cultuurfonds Mode Stipendium 2023.

Overig

Onze stakeholders

Het Cultuurfonds heeft een goede relatie met haar stakeholders. Dit zijn:

Loterijen, schenkers, donateurs en testateurs

De VriendenLoterij en Nederlandse Loterij, schenkers (particulieren, stichtingen, verenigingen en bedrijven), fonds op naam-instellers, donateurs, testateurs, collega-fondsen en overheden;

Onafhankelijke experts die merendeels onbetaald hun tijd en kennis inzetten in bestuurs- of adviesorganen van het Cultuurfonds;

Initiatiefnemers

Dit zijn degenen die de culturele projecten ontwikkelen waaraan het Cultuurfonds kan bijdragen. Maar ook de toptalenten die in aanmerking komen voor een beurs in het buitenland en de laureaten van de diverse prijzen en onderscheidingen van het Cultuurfonds;

Intermediairs

Externe intermediairs, zoals de notaris, estate planner, fiscalist, private banker, filantropieadviseur. Zij wijzen anderen in hun netwerk op de mogelijkheden om te schenken of na te laten aan cultuur en natuur via het Cultuurfonds;

Partners

Het Cultuurfonds werkt samen met diverse partners, zoals vermogensfondsen en fondsenwervende instellingen als de brancheorganisaties die binnen de filantropiesector actief zijn, zoals Goede Doelen Nederland en de FIN. Ook samenwerkingsverbanden zoals Cultuurloket DigitALL en het Blockbusterfonds vallen hieronder.

Regels voor goed bestuur

Het Cultuurfonds maakt onderscheid tussen toezichhoudende, bestuurlijke en uitvoerende taken en voldoet daarbij aan de regels voor goed bestuur die zijn vastgelegd in:

- De Erkenningsregeling voor goede doelen die wordt getoetst door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF);
- FIN Code Goed Bestuur van de FIN, branchevereniging van fondsen en foundations.
- De interne bestuurscode van het Cultuurfonds die zittingstermijnen, bevoegdheden, rechten en plichten vermeldt van leden van de raad van toezicht, provinciale afdelingsbesturen en adviescommissies. Hierin staat onder meer dat zij geen beloning ontvangen voor werkzaamheden die ze in dit kader verrichten. Indien gewenst kunnen onkosten wel worden vergoed.
- Governance Code Cultuur 2019. Bestuurders en toezichhouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.

Gedragcodes en richtlijnen

Als fondsenwervende organisatie heeft het Cultuurfonds de culturele ambassadeurstatus en houdt zich bij wervingsactiviteiten aan de volgende richtlijnen en gedragscodes:

Richtlijnen Centraal Bureau Fondsenwerving

Het Cultuurfonds heeft de CBF-Erkenning omdat het ruimschoots voldoet aan de criteria die het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) stelt bij werving en besteding van fondsen.

Gedragscode straat- en huis-aan-huiswerving

Het Cultuurfonds volgt deze gedragscode van de brancheorganisatie Vereniging Direct Dialogue Donateurwerwers Nederland (DDDn).

Gedragscode fondsenwerving

Het Cultuurfonds verstrekt geen gegevens over donateurs, relaties en begunstigden aan derden.

Integriteitsbeleid

Integer handelen, respect en vertrouwen liggen aan de basis van ons werk. Sinds 2020 is onze nieuwe Gedragscode Integriteit van kracht. Deze code vormde de basis voor verdere gesprekken over integriteit met medewerkers, vrijwilligers en andere betrokkenen bij het Cultuurfonds. Het Cultuurfonds hecht grote waarde aan het intern bespreekbaar maken en houden van integriteitsvraagstukken. Het Cultuurfonds heeft een interne gedragscode die geldt voor iedereen die voor en namens het Cultuurfonds werkt, dus onze medewerkers in loondienst, freelance medewerkers, stagiaires, de provinciale medewerkers en de bestuurs- en commissieleden.

Privacy statement

Het Cultuurfonds vindt de bescherming van persoonlijke van relaties en de bezoekers van de website essentieel. Persoonsgegevens worden daarom met de grootst mogelijke zorgvuldigheid behandeld en beveiligd. Wij houden ons in alle gevallen aan de eisen die zijn gesteld in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Foto: Lars van den Brink

HOE MUZIEK VERBINDT

Door een bijdrage uit het CultuurFonds op naam van Carla van Vugt kon trompettist Floris Onstwedder studeren aan het conservatorium in Zürich.

jaarrekening

10

Balans na voorstel resultaatverdeling

BEDRAGEN IN €			
Activa	31/12/2023		31/12/2022
Materiële vaste activa	448.685	1	424.679
Vastgoedbeleggingen	4.625.000	2	4.375.000
Financiële vaste activa	37.038.766	3	36.376.032
	42.112.451		41.175.711
Vorderingen en overlopende activa	12.292.283	4	12.774.884
Effecten	319.295.791	5	289.548.633
Liquide middelen	52.017.184	6	53.308.769
	383.605.258		355.632.286
Totaal	425.717.709		396.807.997
Passiva	31/12/2023		31/12/2022
Reserves en fondsen			
- reserves			
bestemmingsreserves	118.184.769	7.1	115.710.867
herwaarderingsreserve	2.636.138	7.2	2.386.138
	120.820.907		118.097.005
- fondsen			
bestemmingsfondsen	248.011.198	7.3	226.150.691
	368.832.105		344.247.696
Langlopende schulden	1.200.000	8	850.000
Kortlopende schulden	55.685.604	9	51.710.301
Totaal	425.717.709		396.807.997

Staat van baten en lasten

BEDRAGEN IN €

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Baten:			
Baten van loterijorganisaties	25.118.769 14	22.000.000	27.370.355
Baten van particulieren	17.768.757 15	16.500.000	25.681.306
Baten van subsidies van overheden	3.921.952 16	3.000.000	6.288.475
Baten van andere organisaties zonder winststreven	3.532.919 17	1.000.000	3.715.212
Baten van bedrijven	1.186.482 18	-	61.437
Som van de geworven baten	51.528.879	42.500.000	63.116.785
Overige baten	- 19	-	6.070
Som der baten	51.528.879	42.500.000	63.122.855
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen			
Cluster I: Geschiedenis, letteren en beeldende kunst	11.460.603		10.394.738
Cluster II: Podiumkunsten muziek en theater	17.446.459		16.188.419
Cluster III: Monumentenzorg en natuurbehoud	7.754.696		7.245.994
Wetenschap	3.708.294		2.496.103
Buurtcultuur	466.951		1.180.081
Cultuurloket DigitALL	5.769.691		3.008.216
European Cultural Foundation	4.822.598		4.829.267
Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied	1.021.875		870.000
	52.451.167 20	42.554.000	46.212.818
Wervingskosten	4.264.183 21	3.973.000	3.977.832
Kosten beheer en administratie	1.104.722 21	1.088.000	1.299.505
Som van de lasten	57.820.072	47.615.000	51.490.155
Saldo voor financiële baten en lasten	-6.291.193	-5.115.000	11.632.700
Saldo financiële baten en lasten	30.875.602 22	10.950.000	-50.503.334
Saldo van baten en lasten	24.584.409	5.835.000	-38.870.634
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging/onttrekking aan Bestemmingsfondsen	32.240.592		-15.801.367
toevoeging aan/uit Herwaarderingsreserve	250.000		-25.000
toevoeging/onttrekking aan Bestemmingsreserves	-7.906.183		-23.044.267
	24.584.409		-38.870.634

De toevoeging van het resultaat aan en andere mutaties in de Reserves en fondsen worden toegelicht in punt 7 van de Toelichting op de Balans.

Kasstroomoverzicht

BEDRAGEN IN €		
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Saldo van baten en lasten:	24.584.409	-38.870.634
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	140.033	87.114
Herwaardering vastgoedbeleggingen	-250.000	25.000
Ongerealiseerde beleggingsresultaten	-18.519.216	54.615.964
Mutatie in vorderingen	482.601	-451.188
Mutatie in kortlopende schulden	3.975.303	2.011.361
Mutatie in langlopende schulden *	350.000	-55.000
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	10.763.130	17.362.617
Kasstroom uit operationele activiteiten	10.763.130	17.362.617
Investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	-168.676	-411.908
Desinvesteringen in materiële vaste activa	4.637	12.844
Mutatie in financiële vaste activa	-662.734	-2.024.195
Verkopen van beleggingen	120.604.163	26.750.082
Aankopen van beleggingen	-129.213.732	-41.163.115
Mutatie in beleggingsrekeningen	-2.618.373	4.553.105
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-12.054.715	-12.283.187
Netto-kasstroom	-1.291.585	5.079.430
Beginstand liquide middelen	53.308.769	48.229.339
Eindstand liquide middelen	52.017.184	53.308.769
Mutatie liquide middelen	-1.291.585	5.079.430

Het Cultuurfonds houdt een liquiditeitspositie aan afgestemd op de hoogte en het verloop van de kortlopende schulden en vorderingen. Daarbij wordt rekening gehouden met de werkwijze dat in een jaar ontvangen loterijgelden pas in het daaropvolgende jaar worden besteed.

* De langlopende schulden zien toe op het deel van de kortlopende schulden (toekenningen) met een looptijd langer dan één jaar, waarbij de mutatie vanwege het operationele karakter van deze post is gepresenteerd onder de kasstroom uit bedrijfsoperaties.

Toelichting behorende bij de jaarrekening

Algemeen

Stichting het Cultuurfonds, ('de stichting'), gevestigd te Da Costakade 102 in Amsterdam, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41197850. Op 7 november 2023 is een naamswijziging toegepast voor de stichting. De naam van de stichting is sindsdien gewijzigd van 'Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds' naar 'Stichting het Cultuurfonds'. De stichting stelt zich ten doel zonder winstoogmerk cultuur, natuur en wetenschap in nationaal en internationaal verband te bevorderen. Dit doel wil zij bereiken door middelen te werven voor, te besteden aan en beschikbaar te stellen voor activiteiten binnen de genoemde werkerreinen. De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende Organisaties. Het doel van deze jaarrekening is het verschaffen van inzicht in de inkomsten en bestedingen, en in de financiële positie van Stichting het Cultuurfonds.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen van waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling - Algemeen

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Drie waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- * waardering van vastgoedbeleggingen: schatting op basis van recente taxatie of markttechnische update
- * verantwoording baten uit nalatenschappen: op basis van ontvangen voorschotten, de akte van verdeling danwel de rekening en verantwoording

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Afschrijving start op het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

	2023	2022
● Verbouwingen	10%	10%
● Inventaris & Inrichting	20%	20%
● Automatisering:		
● Computerhardware en ontwikkelingskosten	33%	33%
● Computersoftware	50%	50%
● Telefonie	50%	50%

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat.

De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardevermindingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardevermindingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enig indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardervermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen zijn onroerende zaken die worden aangehouden om huuropbrengsten en/of waardestijgingen te realiseren, en niet voor:

- eigen gebruik;
- aanbouw of ontwikkeling ten behoeve van derden; of
- verkoop als onderdeel van de gewone bedrijfsuitoefening

De eerste waardering van vastgoedbeleggingen is tegen de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de koopsom en alle direct toe te rekenen uitgaven zoals juridische advieskosten, overdrachtsbelasting en andere transactiekosten. De uitgaven na eerste verwerking van een vastgoedbelegging worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte economische voordelen. Alle overige uitgaven worden verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten in de periode dat ze zich voordoen.

Vastgoedbeleggingen worden na eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Winsten of verliezen die ontstaan door een wijziging in de reële waarde van de vastgoedbelegging worden verantwoord in de staat van baten en lasten van de periode waarin de wijziging zich voordoet. Daarnaast wordt ten laste van het resultaat boekjaar een herwaarderingsreserve gevormd.

De herwaarderingsreserve is gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde van de verkrijgingsprijs en de reële waarde. De daarbij gebruikte verkrijgingsprijs is de initiële verkrijgingsprijs zonder rekening te houden met afschrijvingen of bijzondere waardeverminderingen.

De reële waarde wordt bepaald als meest waarschijnlijke prijs die redelijkerwijs op de markt op balansdatum te verkrijgen is en is tot stand gekomen aan de hand van courante prijzen op een actieve markt.

Een vastgoedbelegging wordt niet langer geactiveerd in geval van afstoting of permanente buitengebruik-stelling, en bij buitengebruikstelling indien geen toekomstige economische voordelen meer worden verwacht. Op de vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, verstrekte leningen, vorderingen, geldmiddelen, verplichtingen aan leveranciers, toegezegde maar nog niet opgevraagde bestedingen en overige te betalen posten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen de reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

- *financiële vaste activa*

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervers verliezen.

- *overige vorderingen*

De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervers verliezen. De effectieve rente is nihil; hierdoor is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

- *aandelen en obligaties*

Aandelen en obligaties die onderdeel uitmaken van de effectenportefeuille, worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurswaarde. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

- *vastgoed*

De reële waarde van TKPI European Real Estate Fund (TREF) wordt door de beheerder van het beleggingsfonds, zijnde AAM, vastgesteld op basis van de waardering door de onderliggende vastgoedfondsen. De onderliggende vastgoedfondsen stellen een onafhankelijke externe partij aan voor de waardering van het vastgoed in portefeuille. Het vastgoed in de onderliggende vastgoedfondsen wordt door deze partij tenminste 1 keer per jaar getaxeerd. De waardering voor de stichting geschiedt in de jaarrekening op

basis van het aandeel van de stichting in het eigen vermogen van het beleggingsfonds ('Net Asset Value'). De stichting kijkt tevens, op basis van de informatie in de jaarrekening, namelijk 'door het fonds heen' om tot de waardering en classificatie te komen in de eigen jaarrekening.

● *afgeleide financiële instrumenten*

Binnen enkele van de beleggingsfondsen waarin de stichting belegt, zijn derivaten opgenomen ter afdekking van rente-, valuta-, en kredietrisico's. Deze derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties via de staat van baten en lasten. De reële waarde wordt door het beleggingsfonds bepaald op basis van beurswaarde danwel gangbare waarderingmodellen.

● *bijzondere waardeverminderingen financiële activa*

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de stichting toekomend bedrag onder voorwaarden die de stichting anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden op het niveau van specifieke activa in aanmerking genomen. Van afzonderlijke belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardevermindingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waardewijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de staat van baten en lasten verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardevermindingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

● *saldering van financiële instrumenten*

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

● *reële waarde*

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder Financiële vaste activa, vorderingen en overlopende activa, liquide middelen, langlopende en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten verantwoord onder effecten zijn opgenomen tegen reële waarde. In de grondslagen is onder Financiële instrumenten uiteengezet hoe de reële waarde wordt bepaald.

● *Indirecte opbrengsten uit beleggingen*

Deze bestaan uit gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen. Gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald aan de hand van het verschil tussen de netto-opbrengst en de reële waarde aan het begin van het boekjaar. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de marktwaarde ultimo boekjaar de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen.

Transacties in vreemde valuta

Transactie luidend in vreemde valuta's worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in euro's omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Het Cultuurfonds heeft als beleid om het valutarisico van effecten aangehouden in vreemde valuta af te dekken.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Verwezen wordt verder naar de prijsgrondslagen voor vreemde valuta.

Eigen vermogen● *Herwaarderingsreserve*

Waardevermeerderingen van activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde worden opgenomen in de herwaarderingsreserve. Uitzondering hierop vormen financiële instrumenten en andere beleggingen die worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Waardevermeerderingen van die activa worden onmiddellijk in het resultaat verwerkt. Daarnaast wordt voor die activa een herwaarderingsreserve gevormd ten laste van de overige reserves als geen sprake is van frequente marktnoteringen.

De herwaarderingsreserve wordt gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. De herwaarderingsreserve wordt verminderd met de gerealiseerde herwaardering (verband houdend met systematische afschrijvingen van het actief). Op de herwaarderingsreserve wordt waardeverminderingen van het betreffende actief, niet zijnde systematische afschrijvingen, in mindering gebracht.

Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van de overige reserves.

Langlopende en kortlopende schulden

De langlopende en kortlopende schulden zijn opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Schenken

Schenken worden als baten verantwoord in het jaar van ontvangst of bij eerdere schriftelijke toezegging. Toezeggingen voor meerdere jaren worden in het jaar van toezegging verantwoord indien de toezegging wordt gedaan ten gunste van een door de schenker ingesteld CultuurFonds op Naam en aan de toezegging een door de fiscus geaccepteerde overeenkomst ten grondslag ligt. In geval de looptijd van de overeenkomsten voor onbepaalde tijd is, wordt hierbij een looptijd van 5 jaar aangehouden.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden als baten verantwoord door het moment van ontvangst van de 'Akte van verdeling' dan wel 'Rekening en Verantwoording' te hanteren als moment van de verwerking van de opbrengsten uit nalatenschappen. Alleen indien de akte van verdeling of de rekening en verantwoording voor balansdatum is ontvangen, wordt de bate uit de nalatenschap in het verslagjaar verwerkt. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar van ontvangst als baten uit nalatenschappen verantwoord. Bij de waardering van nalatenschappen moet rekening worden gehouden met eventuele rechten van vruchtgebruik. Zoals opgenomen in de RJ650 wordt het vruchtgebruik geactiveerd voor zover wordt voldaan aan de activeringscriteria.

Subsidies van overheden

Subsidies die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van projecttoekenningen worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar dat de betreffende bestedingen zijn toegezegd. De overige subsidies worden verwerkt als bate in het jaar waarvoor de subsidiegever deze bestemd heeft.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Huuropbrengsten uit vastgoedbeleggingen worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengst verwerkt.

Besteed aan doelstellingen

De bestedingen worden als last verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is medegedeeld.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (bijvoorbeeld vakantie, ADV, pensioen) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staten van baten en lasten gebracht. Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

Voor arbeidsongeschiktheidsrisico's die zijn verzekerd wordt een voorziening getroffen voor het in de toekomst te betalen deel van de verzekeringspremie dat rechtstreeks toe te rekenen is aan het individuele schadeverleden van de stichting. Als geen betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van het in de toekomst te betalen deel van de verzekeringspremies dat rechtstreeks is toe te rekenen aan het individuele schadeverleden van de stichting, wordt geen voorziening opgenomen.

Pensioenen

Het Cultuurfonds kent een pensioenregeling voor de medewerkers. Het betreft een toegezegde bijdrageregeling, die extern is verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. De opgenomen pensioenlast is gelijk aan de verschuldigde pensioenpremies in betreffend boekjaar. Voorzover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, is hiervoor een verplichting opgenomen. Als op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeraar of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie worden conform de richtlijn van GDN, de brancheorganisatie voor goede doelen, als volgt toegerekend aan de kosten voor werving baten, de kosten van bestedingen ten behoeve van de doelstelling, en de kosten beheer en administratie:

- personeelskosten op basis van geschatte interne tijdsbesteding;
- huisvestings-, kantoor-, en afschrijvingskosten op basis van FTE's;
- automatiseringskosten op basis van werkplekken, inclusief de op de provinciale afdelingen ondersteunde werkplekken;
- overige kosten op basis van de aard van de onderscheiden kosten.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Financiële lease

De stichting heeft geen financiële leaseovereenkomsten.

Operationele lease

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar bestuurders, raad van toezichtleden en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Opstelling kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gewogen gemiddelde koers van de verslagperiode/de koers op de datum dat de transacties hebben plaatsgevonden. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Verbouwing	Automatisering	Inrichting & Inventaris	Totaal andere vaste bedrijfsmiddelen 2023	Totaal andere vaste bedrijfsmiddelen 2022
Aanschafwaarde					
Saldo per 1 januari	24.450	298.794	336.510	659.754	1.962.953
Buitengebruikgestelde activa	-	-	-5.350	-5.350	-1.715.105
Herwaarderings	-	-	-	-	-
Aanschaffingen / Verbouwingen	-	60.870	107.806	168.676	411.908
Saldo 31 december	24.450	359.664	438.966	823.080	659.756
Afschrijvingen					
Saldo per 1 januari	204	174.802	60.069	235.075	1.850.224
Buitengebruikgestelde activa	-	-	-713	-713	-1.702.261
Afschrijvingen	2.445	65.890	71.698	140.033	87.114
Saldo 31 december	2.649	240.692	131.054	374.395	235.077
Boekwaarde ultimo boekjaar	21.801	118.972	307.912	448.685	424.679

De materiële vaste activa benodigd voor de bedrijfsvoering hebben betrekking op verbouwing pand Da Costakade 102, de kantoorinventaris en -inrichting en automatisering (computerhardware en ontwikkelingskosten, computersoftware en telefonie).

Buitengebruikgestelde activa betreffen volledig afgeschreven hard- en software en inventaris die niet meer in gebruik zijn, en geactiveerd en afgeschreven groot onderhoud ouder dan 10 jaar.

2. Vastgoedbeleggingen

Het verloop van de vastgoedbeleggingen is als volgt weer te geven:

	2023	2022
Stand per 1 januari	4.375.000	4.400.000
Mutaties:		
Verandering van de reële waarde	250.000	-25.000
Stand per 31 december	4.625.000	4.375.000

De vastgoedbeleggingen van de stichting betreffen Herengracht 474, te Amsterdam. De vastgoedbeleggingen zijn in eigendom van de stichting en worden aangehouden om huuropbrengsten en/of waardeinstijgingen te realiseren.

De stand bevat € 2,6 miljoen aan cumulatieve herwaarderingen van de vastgoedbeleggingen in exploitatie.

De reële waarde van de vastgoedbeleggingen € 4.625.000 is gebaseerd op een waardering door een onafhankelijke en ter zake kundige taxateur. De waardering is bepaald aan de hand van open-marktwaarderingen, rekening houdende met de omvang, aard, staat en gebruik van het vastgoed.

Naast de mutatie in de reële waarde zijn de volgende bedragen met betrekking tot vastgoedbeleggingen in de staat van baten en lasten verwerkt:

	2023	2022
Huurinkomsten	77.766	94.812
Exploitatiekosten	-22.916	-13.142
	54.850	81.670

De verzekerde waarde per 31 december 2023 bedraagt € 7.888.236 (2022 : € 7.358.824).

3. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa hebben betrekking op aan het Nationaal Restauratie Fonds (Restauratiefonds) verstrekte geldleningen in het kader van de Cultuurfondsen voor Monumenten. Uit de Cultuurfondsen voor Monumenten worden door het Restauratiefonds cultuurfonds-hypotheken verstrekt aan eigenaren van gemeentelijke en provinciale monumenten.

De middelen voor de Cultuurfondsen voor Monumenten zijn bijeengebracht door het Cultuurfonds, het Nationaal Restauratiefonds, provincies en derden-schenkers. Het totale vermogen van de afzonderlijke Cultuurfondsen voor Monumenten en de daaruit verstrekte leningen worden toegelicht in het jaarverslag onder Activiteiten. Het in de jaarrekening onder bestemmingsfondsen verantwoorde bedrag betreft de door het Cultuurfonds beschikbaar gestelde middelen, inclusief ontvangen schenkingen van provincies en derden.

De mutaties in de financiële vaste activa waren als volgt:

	2023	2022
Geldleningen aan Restauratiefonds begin boekjaar	36.376.032	34.351.837
Verstreckte geldleningen	200.000	1.650.000
Mutatie voorziening oninbare geldleningen	3.000	71.000
Rente op cultuurfonds-hypotheek	459.734	303.195
Geldleningen aan Restauratiefonds ultimo boekjaar	37.038.766	36.376.032

De vordering van het Cultuurfonds op het Restauratiefonds werd tot 31 december 2017 middels een achterborgovereenkomst gegarandeerd door de Staat der Nederlanden. Met ingang van 1 januari 2018 komt het kredietrisico voor betalingsachterstanden opgelopen na 1 januari 2018 ten laste van het Cultuurfonds en de vermogens van de Cultuurfondsen voor Monumenten. Per 31 december 2023 is een voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen opgenomen van € 63.000 (2022: € 66.000).

Ultimo 2023 was van het door het Cultuurfonds verstrekte totaal aan geldleningen € 32.136.799 (2022: € 28.106.982) door het Restauratiefonds uitgeleend als cultuurfonds-hypothecaire leningen. De looptijd van de cultuurfonds-hypotheek is maximaal 30 jaar, en deze worden verstrekt tegen door het Restauratiefonds te stellen voorwaarden en voor risico van het Restauratiefonds. De rente op hypotheek is 4,5% lager dan de basisrente van het Restauratiefonds welke wordt vastgesteld aan de hand van de rentetarieven op de kapitaalmarkt. De rente op de hypotheecaire leningen bedraagt minimaal 1,5%. Het Cultuurfonds ontvangt van het Restauratiefonds over het nog niet als cultuurfonds-hypothecaire lening verstrekte saldo een rente gebaseerd op 1-maands euribor verminderd met 20 basispunten.

4. Vorderingen en overlopende activa

	31/12/2023	31/12/2022
Nog te ontvangen bedragen van loterijorganisaties	6.823.660	8.169.169
Nog te ontvangen uit toegezegde schenkingen en subsidies	4.592.476	4.223.932
Vooruitbetaalde toegezegde bijdragen	350.000	-
Leningen uit hoofde van de doelstelling	90.000	-
Nog te ontvangen bedragen uit nalatenschappen	38.500	-
Overlopende rente, overige transitoria en vooruitbetaalde kosten	397.647	381.783
	12.292.283	12.774.884

Nog te ontvangen bedragen uit nalatenschappen zijn baten die conform de RJ verwerkt zijn op basis van de ontvangen 'Akte van verdeling' dan wel 'Rekening en verantwoording'. In 2023 zijn er twee nalatenschappen die hieraan voldoen.

De leningen uit hoofde van de doelstelling betreft de uit het Blockbusterfonds verstrekte leningen. Gedurende 2023 zijn er 3 nieuwe leningen verstrekt.

Van de vorderingen heeft € 2.106.568 (2022: € 1.922.432) een geschatte looptijd van langer dan één jaar. Onderdeel van de nog te ontvangen uit toegezegde schenkingen en subsidies zijn toezeggingen uit hoofde van Cultuurfondsen op Naam. Op deze toezeggingen is geen voorziening voor overlijdensrisico van de schenkers in mindering gebracht.

5. Effecten

	31/12/2023	31/12/2022
Vastrentende waarden	177.977.099	163.151.574
Aandelen	113.655.815	99.699.985
Vastgoed	14.646.046	16.298.616
	<u>306.278.960</u>	<u>279.150.175</u>
Liquide middelen	13.016.831	10.398.458
Stand per 31 december	319.295.791	289.548.633

Liquiditeiten worden aangehouden voor beleggingen, zijn bewust onderdeel van de beleggingsmix en zijn beschikbaar (in te zetten door) de vermogensbeheerders voor herinvesteringen. Aegon Asset Management stuurt als fiduciair manager de vermogensbeheerders aan.

De asset allocatie is:

	31/12/2023	31/12/2022	strategisch
Vastrentende waarden inclusief liquide middelen	60%	60%	60%
Aandelen	35%	34%	35%
Vastgoed	5%	6%	5%

Vanwege de marktverwachting voor vastrentende waarden wordt een deel van de allocatie aangehouden in liquide middelen.

Level-indeling beleggingsportefeuille

Zoals vermeld in de grondslagen van waardering zijn de beleggingen allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en – schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde. Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingmethododes:

Level 1: Genoteerde marktprijzen

De marktwaarde van financiële instrumenten die worden verhandeld op een actieve markt wordt gebaseerd op de koers op de rapportagedatum (marktnotering). De waardering van beleggingen vindt plaats tegen de meest recente openings- of slotkoers, of, bij gebreke daarvan, op de door de beheerder getaxeerde waarde. Omdat bij deze instrumenten sprake is van een actieve markt actuele vormen de koersen een goede afspiegeling van en veel voorkomende markttransacties tussen onafhankelijke partijen. Voorbeelden van financiële instrumenten die in level 1 vallen zijn beursgenoteerde aandelen, beursgenoteerde obligaties, beursgenoteerde beleggingsfondsen en beursgenoteerde derivaten.

Level 2: Gebaseerde op objectief waarneembare (markt)gegevens

De marktwaarde van financiële instrumenten die niet worden verhandeld op een actieve markt wordt vastgesteld met behulp van een afgeleide marktnotering of een waarderingsmodel met (voornamelijk) objectieve gegevens (marktdata of afgeleide marktdata). Aegon Investment Management selecteert op basis van haar inschattingen een aantal methoden en maakt aannames die gebaseerd zijn op de marktomstandigheden (observeerbare data) per balansdatum. Voorbeelden van financiële instrumenten die in level 2 vallen zijn beleggingen in beleggingsfondsen die doorbeleggen in beursgenoteerde instrumenten en OTC derivaten zoals renteswaps.

Level 3: Gebaseerde op niet objectief waarneembare (markt)gegevens

De financiële instrumenten in deze categorie zijn individueel beoordeeld. De waardering is gebaseerd op de beste inschatting van het management, rekening houdend met de laatst bekende prijzen, prijzen voor vergelijkbare instrumenten en, voor een meer dan niet-significant deel, informatie die niet in de markt waarneembaar is. Voorbeelden van financiële instrumenten die in level 3 vallen zijn beleggingen in hypotheke en private equity.

Op basis van deze indeling kan de beleggingsportefeuille (exclusief liquide middelen) als volgt worden samengevat:

	Level 1	Level 2	Level 3	Totaal
				31/12/2023
Vastgoedbeleggingen	-	-	14.646.046	14.646.046
Aandelen	- 113.655.815		-	113.655.815
Vastrentende waarden	- 143.410.579	34.566.520		177.977.099
Derivaten	-	-	-	-
Totaal	- 257.066.394	49.212.566		306.278.960

Mutaties beleggingsportefeuille

	Vastrentende waarden	Aandelen	Vastgoed	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	163.151.574	99.699.985	16.298.616	279.150.175	319.353.106
Aankopen	97.713.947	31.231.428	268.357	129.213.732	41.163.115
Verkopen	-95.613.947	-35.781.428	-	-131.395.375	-30.902.439
Ongerealiseerde beleggingsresultaten	12.695.322	7.744.821	-1.920.927	18.519.216	-54.615.964
Gerealiseerde beleggingsresultaten	30.203	10.761.009	-	10.791.212	4.152.357
Stand per 31 december	177.977.099	113.655.815	14.646.046	306.278.960	279.150.175

In 2023 is een netto rendement op de effectenportefeuille behaald van 10,2 % (2022: -14,9 %) bestaande uit de volgende elementen:

	Dividend & couponrente	Beleggings- resultaten	Totaal 31/12/2023	Totaal 31/12/2022
Vastrentende waarden	1.567	12.725.525	12.727.092	-29.649.803
Aandelen	-	18.505.830	18.505.830	-21.820.311
Vastgoed	315.995	-1.920.927	-1.604.932	1.309.503
	317.562	29.310.428	29.627.990	-50.160.611

6. Liquide middelen

Onder liquide middelen zijn direct opvraagbare banktegoeden opgenomen met een looptijd van maximaal 1 jaar.

	31/12/2023	31/12/2022
Betaalrekeningen en kas	25.897.763	36.229.841
Spaarrekeningen	26.119.421	17.078.928
	52.017.184	53.308.769

7. Reserves en fondsen

De mutaties in de Reserves en fondsen waren als volgt:

	stand per 1 januari 2023	overige mutaties	verdeling resultaat	stand per 31 december 2023
Bestemmingsreserves				
- als bron van inkomsten	78.210.867	756.411	2.767.491	81.734.769
- projectbestedingen volgend boekjaar	37.500.000	9.623.674	-10.673.674	36.450.000
	115.710.867	10.380.085	-7.906.183	118.184.769
Herwaarderingsreserve	2.386.138		250.000	2.636.138
Totaal Reserves	118.097.005	10.380.085	-7.656.183	120.820.907
Bestemmingsfondsen				
- CultuurFondsen op Naam	189.336.531	-10.380.085	31.172.963	210.129.409
- Revolverende fondsen	36.814.160		1.067.629	37.881.789
Totaal Bestemmingsfondsen	226.150.691	-10.380.085	32.240.592	248.011.198
Totaal Reserves en fondsen	344.247.696	0	24.584.409	368.832.105

7.1 Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves bestaan uit de 'Reserve Projectbestedingen volgend boekjaar' en de 'Reserve als Bron van inkomsten'.

Reserve projectbestedingen volgend boekjaar

De Reserve projectbestedingen volgend boekjaar betreft het activiteitenbudget, het in het komende boekjaar beschikbare bedrag voor bestedingen. Het activiteitenbudget wordt jaarlijks vastgesteld door het Bestuur en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De reserve wordt jaarlijks aangevuld uit de inkomsten,

inclusief het behaalde rendement (€ 10.673.674) en middels onttrekkingen uit de bestemmingsfondsen (€ 9.366.976) en tussentijdse onttrekkingen uit de vermogens van de bestemmingsfondsen (€ 256.697) Bestedingen komen ten laste van de reserve.

Reserve als bron van inkomsten

Door de aanwezigheid van de reserve als bron van inkomsten is een afzonderlijke continuïteitsreserve niet nodig.

De mutaties hebben betrekking op de tegemoetkoming van de CultuurFondsen op Naam (€ 756.411) en de resultaatbestemming.

Van de resultaatbestemming wordt € 1.980.000 geormerkt voor de strategische besteding aan natuur.

Bestemmingsreserve	31/12/2023	31-12-2022
Reserve als bron van inkomsten	81.734.769	78.210.867
Reserve projectbestedingen	36.450.000	37.500.000
	118.184.769	115.710.867

Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

	2023	2022
Stand begin boekjaar:	115.710.867	128.752.438
Resultaatverdeling		
- toevoeging aan reserve projectbestedingen	-10.673.674	-10.269.276
- toevoeging aan reserve bron van inkomsten		
resultaat - onbestemd	787.491	-12.774.991
resultaat - bestemd strategische besteding	1.980.000	
	-7.906.183	-23.044.267
Overige mutaties		
- toevoeging aan reserve bron van inkomsten		
gedurende het boekjaar	-	5.125
ten behoeve van volgend boekjaar	756.411	697.580
- toevoeging aan reserve projectbestedingen		
gedurende het boekjaar	256.698	829.875
ten behoeve van volgend boekjaar	9.366.976	8.470.116
	10.380.085	10.002.696
Stand ultimo boekjaar	118.184.769	115.710.867

7.2 Herwaarderingsreserve

De Herwaarderingsreserve betreft niet-gerealiseerde waardeverschillen van het beleggingspand Herengracht 474.

Het verloop van de herwaarderingsreserve is als volgt:

	2023	2022
Stand begin boekjaar:	2.386.138	2.411.138
- herwaardering vastgoedbelegging	250.000	-25.000
Stand ultimo boekjaar	2.636.138	2.386.138

7.3 Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreffen fondsen met een door derden bepaalde bestemming. De vermogens van deze Bestemmingsfondsen zijn niet vrij beschikbaar omdat ze eigen doelstellingen hebben, die overeenkomstig de wensen van de schenkers zijn bepaald. Uit de vermogens van de CultuurFondsen op Naam worden bijdragen verleend. Uit de vermogens van de Revolverende Fondsen worden leningen verstrekt.

Bestemmingsfondsen	2023	2022
Stand begin boekjaar:	189.336.531	216.877.205
Resultaatverdeling		
- inkomsten fondsenwerving	13.734.447	11.005.078
- rendement belegd vermogen	18.558.207	-32.336.493
- Cultuurloket DigitALL	-1.119.691	3.793.437
	31.172.963	-17.537.978
Overige mutaties		
- toevoeging aan reserve projectbestedingen gedurende het boekjaar	-256.698	-829.875
- toevoeging aan reserve bron van inkomsten gedurende het boekjaar	-	-5.125
- toevoeging aan reserve projectbestedingen en reserve bron van inkomsten ten behoeve van volgend boekjaar	-10.123.387	-9.167.696
	-10.380.085	-10.002.696
Stand ultimo boekjaar	210.129.409	189.336.531

Het werkelijke beleggingsresultaat komt ten gunste dan wel ten laste van de vermogens van de CultuurFondsen op Naam, waarbij in de beleggingsmix rekening wordt gehouden met de resterende looptijd en daarmee de beleggingshorizon van een CultuurFonds op Naam.

Revolverende Fondsen

	Vermogen 31 December 2022	Toezeggingen	Onttrekkingen	Toevoeging rendement	Vermogen 31 December 2023
Cultuurfonds Monumenten Fryslân	3.747.392	-	-	34.878	3.782.270
Cultuurfonds Monumenten Gelderland	4.594.186	-	-	53.557	4.647.743
Cultuurfonds Monumenten Groningen	3.838.692	250.000	-	54.281	4.142.973
Cultuurfonds Monumenten Noord-Brabant	3.547.050	-	3.000	44.251	3.594.301
Cultuurfonds Monumenten Noord-Holland	3.089.257	-	-	37.462	3.126.719
Cultuurfonds Monumenten Overijssel	4.497.662	-	-	60.443	4.558.105
Cultuurfonds Monumenten Utrecht	6.095.975	-	-	82.793	6.178.768
Cultuurfonds Monumenten Zeeland	705.788	-	-	8.278	714.066
Cultuurfonds Monumenten Zuid-Holland	4.481.371	-	-	63.055	4.544.426
MonumentenFonds 1818	1.778.657	200.000	-	20.736	1.999.393
Blockbusterfonds	438.130	385.000	-230.105	-	593.025
Totaal Revolverende Fondsen	36.814.160	835.000	-227.105	459.734	37.881.789

De Cultuurfondsen voor Monumenten zijn revolverende fondsen. Aflossingen van cultuurfonds-hypotheken worden weer aan de beschikbare middelen toegevoegd, evenals de ontvangen rente op de cultuurfonds-hypotheken (minus een beheervergoeding van 0,5% voor het Restauratiefonds).

Per 31 december 2023 is een voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen opgenomen van € 63.000 (2022: € 66.000).

8. Langlopende schulden

	Crediteuren uit hoofde van toegezegde subsidies	Verplichtingen u.h.v. nalatenschappen	Totaal 2023	Totaal 2022
Boekwaarde per 1 januari	1.172.984	30.000	1.202.984	1.335.000
Toekenning aan crediteur	450.000	-	450.000	-
Uitbetaling	-95.646	-30.000	-125.646	-132.016
Boekwaarde per 31 december	1.527.338	0	1.527.338	1.202.984
Kortlopend deel per 31 december	327.338	-	327.338	352.984
Langlopend per 31 december	1.200.000	-	1.200.000	850.000
Boekwaarde per 31 december	1.527.338	0	1.527.338	1.202.984

Op de langlopende schulden is geen rente van toepassing.

9. Kortlopende schulden

	31/12/2023	31/12/2022
Crediteuren uit hoofde van toegezegde subsidies	50.792.775	48.327.921
Vooruitontvangen subsidies	926.596	414.548
European Cultural Foundation	1.722.038	1.172.510
Onkostencrediteuren	414.627	388.159
Verplichtingen u.h.v. nalatenschappen	-	30.000
Nog te betalen belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen	258.587	312.630
Overige te betalen posten	1.570.981	1.064.533
	55.685.604	51.710.301

Geen van deze schulden heeft een looptijd langer dan één jaar.

Van de crediteuren heeft € 1.281.361 (2022: € 1.439.404) betrekking op Cultuurloket DigitALL.

10. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

11. Niet uit de balans blijvende vorderingen

Nalatenschappen

Het Cultuurfonds is erfgenaam inzake vijf nalatenschappen waarop een vruchtgebruik is gevestigd. Het recht van de vruchtgebruiker behelst bijvoorbeeld de mogelijkheid om te beleggen met het beschikbare vermogen of een tweetrapsmaking waarbij de eerste vermaakte het beschikbare vermogen mag opmaken, het restant is voor de verwachter (Cultuurfonds). De vorderingen uit hoofde van deze nalatenschappen zijn niet gewaardeerd, aangezien deze niet voldoen aan de activeringscriteria.

Huuropbrengsten vastgoedbelegging

Met ingang van 1 januari 2021 is een huurovereenkomst inzake de vastgoedbelegging aangegaan met stichting DCICC voor de duur van 4 jaar. In 2023 is in overleg de huurperiode ingekort tot 30 juni 2024.

	<u>< 1 jaar</u>	<u>1 - 5 jaar</u>	<u>> 5 jaar</u>
Verhuur vastgoedbelegging	62.460		

12. Niet in de balans opgenomen verplichtingen*Bestedingsverplichtingen*

Ingevolge de herziene overeenkomst van 21 december 2023 heeft het Cultuurfonds de verplichting om jaarlijks, tot en met 2032, 25% van de ontvangen bijdragen van de VriendenLoterij NV en Nederlandse Loterij af te dragen aan de European Cultural Foundation.

Huur kantoorpand

Met ingang van 1 november 2022 is er een huurovereenkomst afgesloten met Amerborgh Monumenten B.V. voor een periode van 10 jaar.

	<u>< 1 jaar</u>	<u>1 - 5 jaar</u>	<u>> 5 jaar</u>
Da Costakade 102	201.077	804.307	770.794

Lease inventaris

Met ingang van 1 januari 2020 is het Cultuurfonds een overeenkomst aangegaan inzake de huur van printers/kopieermachines. Deze overeenkomst is afgesloten voor een periode van vijf jaar, en eindigt op 31 oktober 2024.

	<u>< 1 jaar</u>	<u>1 - 5 jaar</u>	<u>> 5 jaar</u>
Huur printers	3.358	0	0

Afgegeven garanties

Het Blockbusterfonds verstrekt zowel leningen als garanties. De garanties vallen onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen. Op 31 december 2023 zijn er uit hoofde van het Blockbusterfonds 12 garanties verstrekt. Het maximale bedrag waarop de partijen uit hoofde van deze 12 garanties aanspraak kunnen maken bedraagt € 570.000. De partijen kunnen aanspraak maken op een garantie als de realisatie achter blijft op de verwachtingen en daardoor een exploitatietekort in hun financiering optreedt.

13. Risicomanagement financiële instrumenten

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstelt aan markt-, valuta-, rente- en kredietrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de stichting een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

Risico's en rendement van beleggingen beheerd door Aegon Asset Management

We beheren een effectenportefeuille van € 290 miljoen (inclusief € 10 miljoen liquiditeiten). Het is duidelijk dat er risico's verbonden zijn aan het houden van effecten. Op basis van een langetermijnvisie, strategische uitgangspunten en economische verwachtingen kiezen we voor een afgewogen verhouding tussen risico en rendement. In 2015 is de governance-structuur geëvalueerd en opnieuw gekozen voor een fiduciair manager, die niet zelf belegt maar vermogens-beheerders aanstuurt. De uitgangspunten van het beleggingsbeleid zijn vastgelegd in een beleggingsstatuut en de portefeuille is verder gediversifieerd als reactie op de aanhoudende lage rente. Het Cultuurfonds voert periodiek een ALM-studie uit om het risico-rendement profiel van de portefeuille te evalueren.

Kredietrisico

Dit risico betreft het niet nakomen van verplichtingen van tegenpartijen waarop het Cultuurfonds vorderingen heeft. Als de kredietwaardigheid van een tegenpartij verslechtert, dan kan dat leiden tot vertraging in betalingen aan het Cultuurfonds, of het oninbaar worden van een vordering.

Kredietrisico	
Rating*	Verdeling
AAA	15,8%
AA	25,0%
A	11,8%
BBB	18,1%
<BBB	29,3%

* dit betreft de vastrentende waarden

Bij het beoordelen van de kredietwaardigheid van de beleggingen in obligaties en spaarfaciliteiten wordt gebruik gemaakt van de credit ratings van kredietbeoordelingbureaus S&P, Moody's en Fitch. Van de portefeuille van obligaties en spaarfaciliteiten wordt ongeveer 17,3% belegd in High Yield obligaties. Daarnaast wordt tevens 17,8% van de portefeuille van obligaties en spaarfaciliteiten geïnvesteerd in obligaties van opkomende landen en 6,3% in Green bonds. 29,3% van deze portefeuille bestaat uit obligaties met een lagere kredietrating dan BBB (non-investment grade). Het overige deel van de portefeuille van obligaties en spaarfaciliteiten wordt in BBB of hoger (investment grade) belegd. Het krediet-risico wordt beperkt door een goede spreiding over verschillende debiteuren en door het grotendeels toepassen van actief beheer van de portefeuille. Deze vorm van beheer stelt de manager in staat om actief posities in de portefeuille die afwijken van de benchmark posities. Het deel van de portefeuille welke is geïnvesteerd in spaarfaciliteiten bij banken, voldoet aan strikte eisen met betrekking tot het tegenpartij risico (waaronder de credit rating).

Valutarisico

Het valutarisico is het risico van schommelingen in de waarde van in vreemde valuta luidende posten als gevolg van wijzigingen in valutakoersen. Het valutarisico in de effectenportefeuille wordt beperkt door een belangrijk deel van de beleggingen in andere valuta dan de euro, af te dekken naar de euro. Valuta van opkomende landen worden niet afgedekt omdat dit niet efficiënt kan worden gedaan. Maximaal 50% van het valutarisico in de aandelenportefeuille in de ontwikkelde markten wordt afgedekt, omdat een volledige afdekking niet nodig is voor het werkelijke risico dat gelopen wordt.

Valuta verdeling van het belegd vermogen voor en na afdekking van het valutarisico

Valuta		2023		2022	
		voor afdekking (in %)	na afdekking (in %)	voor afdekking (in %)	na afdekking (in %)
Euro	(EUR)	47,8%	77,2%	49,4%	79,0%
Britse pond	(GBP)	1,6%	0,6%	1,5%	0,5%
Japanse yen	(JPY)	1,9%	1,0%	1,8%	0,9%
Amerikaanse dollar	(USD)	36,3%	8,8%	36,4%	8,7%
Overig		12,4%	12,4%	10,9%	10,9%
Totaal (controle)		100%	100%	100%	100%

Renterisico

Renterisico is de invloed die schommelingen in de marktrente hebben op de waarde van beleggingen. Het directe renterisico is voornamelijk geconcentreerd in de portefeuille vastrentende waarden. Een stijging van de rente zal koersverlies veroorzaken. Het renterisico wordt beperkt door een goede spreiding over looptijden, zoals de bij-gaande tabel laat zien. Daarnaast is een deel van de portefeuille belegd in categorieën met een beperkt risico waaronder hypotheek en spaarfaciliteiten.

Renterisico

Resterende looptijd	Verdeling (%)
0 tot 5	39,0%
5 tot 10	25,1%
10 tot 15	13,2%
15 tot 20	9,4%
> 20	13,3%
Totaal	100%

Op basis van het beleggingsbeleid dekt het Cultuurfonds binnen de categorie aandelen 50% van het valutarisico op de Amerikaanse dollar, Britse pond en Japanse Yen af. Bij de overige beleggingscategorieën wordt in principe het gehele valutarisico afgedekt. Aegon Asset Management monitort periodiek welke voordelen worden behaald bij het afdekken van valuta en hoe het valutarisico moet worden vastgesteld. Hier wordt jaarlijks in het beleggingsplan voor het Cultuurfonds ook bij stilgestaan.

Het Cultuurfonds monitort de uitvoering van het beleid door vier keer per jaar de kwartaalreviews van Aegon Asset Management te beoordelen. Daarnaast vindt er vier keer jaar een mandaatreview plaats tussen FABC en Aegon Asset Management.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de beleggingen niet of nauwelijks verhandeld kunnen worden op de beurs. Het liquiditeitsrisico in de effectenportefeuille wordt beperkt door met name door te beleggen in beursgenoteerde instrumenten. Daarnaast wordt door de fiduciair manager op regelmatige basis beoordeeld of de participaties in de beleggingsfondsen niet illiquide worden.

Risico's en rendement van overige beleggingen

Voor het kredietrisico op de vordering van het Nationaal Restauratiefonds die wordt verantwoord onder Financiële Vaste Activa, heeft het Cultuurfonds een vermogen afgezonderd voor het volledig uitstaande bedrag.

De liquide middelen, met uitzondering van liquide middelen die onderdeel zijn van een beleggingsmandaat, zijn ondergebracht bij drie banken: ABN AMRO, ING en Rabobank.

Toelichting op de staat van baten en lasten**14. Baten van loterijorganisaties**

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
VriendenLoterij			
- reguliere bijdrage	13.380.000		12.944.094
- geormerkte loten	1.826.099		1.921.888
- extra bijdrage	620.000		1.055.906
- VL Museumprijs	150.000		100.000
- geormerkte loten t.b.v. Nationaal Theaterweekend	909.581		753.455
- projectbijdragen:	1.000.000		-
Aria	-		500.000
Ivo op zondag	-		1.050.000
Welkom in het Museum	-		1.250.000
Cultuurloket DigitALL	1.000.000		1.000.000
	<hr/> 18.885.680	16.400.000	<hr/> 20.575.343
Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland			
- inzake Nederlandse Loterij	6.233.089	5.600.000	6.795.012
	<hr/> 25.118.769	<hr/> 22.000.000	<hr/> 27.370.355

Ingevolge de herziene overeenkomst van 21 december 2023 wordt 25% van de reguliere bijdrage van de VriendenLoterij N.V. en de bijdragen van Nederlandse Loterij afgedragen aan de European Cultural Foundation. In 2023 bedroeg deze afdracht in totaal € 4.822.598 (2022: € 4.829.267) en deze is opgenomen onder de bestedingen.

15. Baten van particulieren

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2024
Geormerkte schenkingen	312.497	-	130.568
Overige schenkingen	580.610	500.000	571.826
Schenkingen en toezeggingen CultuurFondsen op Naam	2.165.808	1.500.000	3.246.816
Geormerkte nalatenschappen en legaten	10.623.445	12.000.000	8.131.002
Ongeormerkte legaten en nalatenschappen	4.088.005	2.500.000	13.601.094
Overige kosten legaten en nalatenschappen	-1.608	-	-
	<hr/> 17.768.757	<hr/> 16.500.000	<hr/> 25.681.306

Geormerkte schenkingen

Betreft de in 2023 toegezegde en ontvangen schenkingen ten gunste van een werkterrein of een provincie.

Overige schenkingen

Betreft met name eenmalige giften en periodieke donaties zonder oormerking.

Schenkingen en toezeggingen CultuurFondsen op Naam

Betreft de in 2023 toegezegde en ontvangen schenkingen ten gunste van een CultuurFonds op Naam.

Nalatenschappen en legaten

Nalatenschappen worden als baten verantwoord door het moment van ontvangst van de 'Akte van verdeling' dan wel 'Rekening en verantwoording' te hanteren als moment van de verwerking van de opbrengsten uit nalatenschappen.

Geormerkte nalatenschappen en legaten

Betreft nalatenschappen en legaten waarvan testamentair is bepaald dat de opbrengsten ten goede komen aan een CultuurFonds op Naam, werkterrein of provinciale afdeling. Inkomsten uit legaten en nalatenschappen zijn gezien hun aard moeilijk te begroten en kunnen jaarlijks sterk fluctueren.

Ongeormerkte legaten en nalatenschappen

Betreft de ongeormerkte legaten en nalatenschappen waarvan de opbrengsten worden toegevoegd aan de vrije reserves van het Cultuurfonds. Inkomsten uit legaten en nalatenschappen zijn gezien hun aard moeilijk te begroten en kunnen jaarlijks sterk fluctueren.

16. Baten van subsidies van overheden

Baten van subsidies van overheden van € 3.921.952 (2022: € 6.288.475) betreffen publiek-private-samenwerkingen met ministeries, provincies en gemeenten. De subsidies hebben een incidenteel karakter.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Blockbusterfonds - Gemeente Amsterdam	250.000		
Buurtcultuurfonds Provincie Noord-Brabant	128.123		305.696
Buurtnatuur- en Buurtwaterfonds Noord-Brabant	200.000		218.963
Cultuurloket DigitALL			
- Gemeente Amsterdam	250.000		500.000
- Ministerie van OCW	1.900.000		2.000.000
Cultuur Innovatie Fonds Limburg			-50.000
Cultuurfonds voor Monumenten Fryslân			500.000
Cultuurfonds voor Monumenten Groningen			1.000.000
Cultuurfonds voor Monumenten Overijssel			150.000
Documentaire- en publicatiefonds Zeeland	50.000		50.000
Fonds Kleine Culturele Initiatieven Provincie Overijssel	111.600		94.255
Fonds Schoolpleinen van de toekomst			480.000
Fonds voor Archeologie en Publiek	86.899		
Fonds ZOZ	700.000		703.188
Gelders Waterschapsfonds			-5.877
Provincie Gelderland	65.500		59.750
Letterenfonds	70.000		90.000
Matthias Soiron Fonds			20.000
Mensen maken Amsterdam			175.000
Themafonds Cultuurparticipatie Zuid-Holland	109.830		
VN Decennium Fonds Cultuur			-2.500
	3.921.952	3.000.000	6.288.475

17. Baten van andere organisaties zonder winststreven

Baten van andere organisaties zonder winststreven van € 3.532.919 (2022: € 3.715.212) betreffen bijdragen van andere stichtingen ten gunste van door deze stichtingen ingestelde CultuurFondsen op Naam.

18. Baten van bedrijven

Baten van bedrijven van € 1.186.482 (2022:€ 61.437) betreffen ontvangen schenkingen van bedrijven en auteurs-rechten verkregen uit hoofde van een nalatenschap.

19. Overige baten

De overige baten waren nihil in 2023. In 2022 bedroegen deze € 6.070 uit hoofde van activa die buiten gebruik zijn gesteld als gevolg van de verhuizing.

20. Besteed aan doelstellingen

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Toegezegde financiële bijdragen	51.946.287	40.500.000	45.279.550
Vrijgevallen financiële bijdragen	-2.828.824	-1.500.000	-2.844.044
Toerekening uitvoeringskosten eigen organisatie	3.333.704	3.554.000	3.777.312
	52.451.167	42.554.000	46.212.818

Toegezegde financiële bijdragen

Betreft de in het boekjaar toegewezen financiële bijdragen en prijsuitreikingen.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Landelijk bureau	14.033.278		12.883.304
Provinciale Afdelingen	10.074.118		6.922.857
CultuurFondsen op Naam	16.224.727		16.765.906
Cultuurloket DigitALL	5.769.691		3.008.216
Bijdrage aan European Cultural Foundation	4.822.598		4.829.267
Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied	1.021.875		870.000
	51.946.287	40.500.000	45.279.550

Betreft vrijval van de niet door de aanvrager opgevraagde financiële bijdrage.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Landelijk bureau	791.173		401.024
Provinciale Afdelingen	1.245.427		1.576.062
CultuurFondsen op Naam	792.224		866.958
	2.828.824	1.500.000	2.844.044

21. Toerekening kosten eigen organisatie

De kosten eigen organisatie kunnen worden toegerekend aan de verschillende activiteiten van het Cultuurfonds. De toerekening geschiedt op basis van de daarvoor geldende handreiking van Goede Doelen Nederland. Het overzicht op de volgende pagina geeft de uitkomst van deze toerekening. Het overzicht dat daarna volgt laat zien welke kostensoorten voor welk percentage aan de verschillende activiteiten zijn toegerekend.

Toerekening kosten
eigen organisatie

	Cluster I Geschiedenis, letteren en beeldende kunst	Cluster II Podium- kunsten muziek en theater	Cluster III Monu- menten- zorg en natuurbe- houd	Wetenschap	Buurt- cultuur	Cultuurloket DigitALL	Europa/ Caribisch gebied	Besteed aan kosten	Wervings- kosten	Kosten beheer en adminis- tratie	Totaal 2023	Begroot 2023	Totaal 2022
Verstreekte bijdragen *	10.525.024	16.022.230	7.121.645	3.405.569	428.831	5.769.691	5.844.473	49.117.463			49.117.463	34.900.000	42.435.506
Uitvoeringskosten eigen organisatie													
Marketing- en wervingsacties	-	-	-	-	-	-	-	-	833.511	-	833.511	1.130.000	984.935
Communicatiekosten	-	-	-	-	-	-	-	-	869.507	12.796	882.303	965.000	878.972
Personeelskosten	577.948	879.808	391.062	187.006	23.548	-	-	2.059.372	2.106.176	514.843	4.680.391	4.559.820	4.280.012
Huisvestingskosten	39.556	60.215	26.767	12.799	1.612	-	-	140.949	131.952	26.990	299.891	316.000	370.789
Kantoor- en algemene kosten	296.461	451.303	200.597	95.926	12.079	-	-	1.056.366	270.647	539.467	1.866.480	2.407.180	2.452.827
Afschrijving	21.614	32.903	14.625	6.994	881	-	-	77.017	52.390	10.626	140.033	142.000	87.114
	935.579	1.424.229	633.051	302.725	38.120	-	-	3.333.704	4.264.183	1.104.722	8.702.609	9.520.000	9.054.649
Totaal	11.460.603	17.446.459	7.754.696	3.708.294	466.951	5.769.691	5.844.473	52.451.167	4.264.183	1.104.722	57.820.072	44.420.000	51.490.155
Kosten werving baten ten opzichte van gewonnen baten													
											8,3%	10,2%	6,3%

* de verstreekte bijdragen zijn inclusief de kosten die gemaakt worden voor de samenwerkingsverbanden Blockbusterfonds (€ 44.993) en Cultuurloket DigitALL (€ 584.051)

Toelichting Toerekening kosten eigen organisatie

	Totaal 2023 €	Toerekening aan: Doelstelling €	%	Wervingskosten €	%	Kosten beheer en administratie €	%
Kosten van werving							
Fondsenwerving:							
- Anjeractie	-			-	100%		
- Donaties	68.050			68.050	100%		
- Mecenaat	165.461			165.461	100%		
Marketing- en wervingsacties	600.000			600.000	100%		
Marketing- en wervingsacties	833.511	-		833.511		-	
Communicatie							
Communicatie	869.507			869.507	100%		
Communicatie-jaarverslag	12.796					12.796	100%
Communicatiekosten	882.303			869.507		12.796	
Personeelskosten	4.680.391	2.059.372	44%	2.106.176	45%	514.843	11%
Huisvestingskosten	299.891	140.949	47%	131.952	44%	26.990	9%
Kantoor- en algemene kosten							
Bureau- en bestuurskosten	251.791					251.791	100%
Bestuurskosten afdelingen	31.743	28.569	90%	3.174	10%		
Bestuurskosten landelijke commissies	11.194	11.194	100%				
Kantoorbehoeften	17.207	8.087	47%	7.571	44%	1.549	9%
Secretariaten afdelingen	509.792	458.813	90%	50.979	10%		
Externe adviseurs	244.342					244.342	100%
Vacatiegelden	104.000	104.000	100%				
Automatisering	696.411	445.703	64%	208.923	30%	41.785	6%
	1.866.480	1.056.366		270.647		539.467	
Afschrijvingen							
Automatisering	65.890	42.170	64%	19.767	30%	3.953	6%
Verbouwing en inrichting & inventaris	74.143	34.847	47%	32.623	44%	6.673	9%
	140.033	77.017		52.390		10.626	
	8.702.609	3.333.704		4.264.183		1.104.722	

Personeelskosten

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Lonen en salarissen	3.311.811	3.121.624	2.967.405
Sociale lasten	645.277	624.325	577.498
Pensioenlasten	319.258	312.162	300.489
Werknemersverzekeringen	56.398	65.000	53.161
Opleidingen	28.432	100.000	92.700
Overige personeelskosten	319.215	336.709	288.759
	4.680.391	4.559.820	4.280.012

Per 1 januari 2023 is het Individueel Keuze Budget, onderdeel van de secundaire arbeidsvoorwaarden ingevoerd.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2023 was het gemiddeld aantal FTE 46,5 (2022: 45,0).

Bezoldiging directeur

Het Cultuurfonds wordt geleid door een statutair bestuurder/directeur.

Naam	C. Broers
Functie	Statutair bestuurder /directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	bepaald
uren	40
parttime percentage	100
periode	1/1 - 31/12
Bezoldiging	
Jaarinkomen 2023	
Bruto loon/salaris	153.525
Vakantiegeld	12.282
Eindejaarsuitkering	-
Uitbetaling niet opgenomen vakantiedagen	11.157
Totaal jaarinkomen 2023	176.964
Belaste vergoedingen/bijtellingen	1.022
Pensioenlasten (wg deel)	23.901
Pensioencompensatie	-
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-
	201.887

De totale bezoldiging in 2023 van mw. C. Broers inclusief de sociale lasten van € 16.073 bedraagt € 217.960.

De directeur ontvangt geen dertiende maand, eindejaarsuitkeringen of andersoortige bonussen. Belastbare vergoedingen betreft een bijdrage in de ziektekostenverzekering, overeenkomstig het Arbeidsvoorwaarden Reglement dat van toepassing is voor alle werknemers van het Cultuurfonds. Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Het jaarincome, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de Regeling opgenomen maximum van € 221.400 per jaar.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 8 Financieel beleid van het jaarverslag.

Bezoldiging Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht, College van Adviseurs en de leden van de vaste adviescommissies ontvangen voor hun Werkzaamheden geen beloning. Ook zijn aan hen geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

22. Financiële baten en lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Rentebaten	1.075.668	100.000	306.729
Dividend	317.562		302.996
Couponrente	-		-
Gerealiseerde en ongerealiseerde beleggingsresultaten	29.310.428	11.340.000	-50.463.607
Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten	424.819		-30.777
Herwaardering pand Herengracht 474	250.000		-25.000
Ontvangen huur	77.766	100.000	94.812
Financiële baten	31.456.243	11.540.000	-49.814.847
Rentelasten	-		-210.335
Kosten vermogensbeheer	-553.195	-500.000	-451.788
Kosten vastgoedbeleggingen	-22.916	-78.000	-13.142
Overige financiële lasten	-4.530	-12.000	-13.222
Financiële lasten	-580.641	-590.000	-688.487
Saldo financiële baten en lasten	30.875.602	10.950.000	-50.503.334

Het pand Herengracht 474, dat als beleggingspand wordt aangehouden, is tot en met 30 juni 2024 verhuurd aan Stichting Dutch Centre for International Cultural Cooperation (DCICC).

Transactiekosten zijn het gevolg van aan- en verkooptransacties van beleggingen en onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten. Deze kosten bedragen over 2023 € 465.243 (15 basispunten) (2022 € 410.112 (13 basispunten)).

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van het Cultuurfonds, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	KPMG Accountants N.V.	Overig KPMG- netwerk	Totaal KPMG
	2023	2023	2023
Onderzoek van de jaarrekening	144.310		144.310
Andere controleopdrachten (betreft controle jaarrekening 2022)	21.514		21.514
Adviesdiensten op fiscaal terrein		6.135	6.135
Andere niet-controlediensten			
	165.824	6.135	171.959
	2022	2022	2022
Onderzoek van de jaarrekening	124.630		124.630
Andere controleopdrachten (betreft controle jaarrekening 2021)	22.619		22.619
Adviesdiensten op fiscaal terrein		8.202	8.202
Andere niet-controlediensten			
	147.249	8.202	155.450

De in de tabel vermelde honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023 hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023, ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2023 zijn verricht.

Blockbusterfonds

Specificatie toegekende projecten BBF - XTRA

Titel project	Aanvrager	Locatie	Toegekend bedrag
Piano Biënnale	Keys to Music	Arnhem en Nijmegen	30.000
Het Delft van Vermeer	Museum Prinsenhof Delft	Delft	30.000
Spring Awakening	OpusOne	Amsterdam	30.000
Parade 2023	Parade	Eindhoven en Den Haag	30.000
Grachtenfestival 2023	Stichting Grachtenfestival	Amsterdam	30.000
Porseleinkoorts	Keramiekmuseum Princessehof	Leeuwarden	30.000
Wachten op Godot	Het Nationaal theater	Nederland	30.000
Wildfire	Orkater	Amsterdam	30.000
Pinocchio Effect	Scapino Ballet	Rotterdam	30.000
WIND	Toneelgroep Jan Vos	Nederland	30.000
Kunst in het Derde Rijk	Museum Arnhem	Arnhem	30.000
Food for Thought	Scheepvaartmuseum	Amsterdam	30.000
Film by the Sea Festival 2023	Stichting Film by the Sea	Vlissingen	30.000
Morgen gaat het beter	Fotomuseum aan 't Vrijthof	Maastricht	30.000
Hyperrealisme op scherp	Centraal Museum	Utrecht	30.000
Het zomeroffer	De Warme Winkel	Amsterdam	30.000
Tina modotti	FOAM	Amsterdam	30.000
Ver van je bed	Studio Oatmilk	Nederland	30.000
Wetenschap	Museum Catharijne Convent	Utrecht	30.000
Edward Scissorhands	Carré	Amsterdam	30.000
Regie: Rembrandt	Rembrandthuis	Amsterdam	30.000

Cultuurloket DigitALL

Betreft de in het boekjaar ontvangen baten, bestedingen en overige uitgaven voor Cultuurloket DigitALL.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Stand begin boekjaar:	3.793.437	-	-
Baten van overheden, andere organisaties en loterijorganisaties	4.650.000	4.750.000	6.801.653
Toegezegde financiële bijdragen	-5.025.660	-4.950.000	2.605.173
Overige kosten	-744.031	-903.908	-403.043
Stand ultimo boekjaar	2.673.746	-1.103.908	3.793.437

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Baten van overheden, andere organisaties en loterijorganisaties			
Ministerie van OCW	1.900.000	2.000.000	2.000.000
VriendenLoterij	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Fonds 21	500.000	500.000	500.000
Cultuurfonds	500.000	500.000	1.000.000
VandenEnde Foundation	250.000	250.000	200.000
Gemeente Amsterdam	250.000	250.000	500.000
VSBFonds	200.000	200.000	200.000
Zabawas	50.000	50.000	50.000
Virtitus Opus			100.000
Elise Mathilde Fonds			50.000
Saldo Kickstart Cultuurfonds			1.201.653
	4.650.000	4.750.000	6.801.653

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Toegezegde financiële bijdragen			
Toegekende projecten	-5.025.660	-7.200.000	-2.605.173
	-5.025.660	-7.200.000	-2.605.173
Overige kosten			
Deskundigheidsbevordering	-159.980	-839.829	-48.069
Organisatiekosten	-584.051	-530.708	-354.974
	-744.031	-1.370.537	-403.043

Specificatie toegekende projecten

Titel project	Aanvrager	Locatie	Toegekend bedrag
STRP ontwikkelt nieuwe hybride kunstervaringen	Stichting STRP	Eindhoven	201.500
Unlock Digital Popculture	De Helling	Utrecht	79.487
Digital Twin	Stichting Another Kind of Blue	Den Haag	220.000
The Score	Stichting Wild Vreemd	Amsterdam	89.000
Digital Twin	Stichting Another Kind of Blue	Den Haag	40.000
Moving Stories	Landhuis Oud Amelisweerd	Utrecht	60.581
Het Online Dashboard naar een Hybride Festival	IDFA	Amsterdam	250.000
Platform Ruimtelijk Geluid	Stichting Sonic Acts	Amsterdam	250.000
Cinema VRiations	Stichting Toneelschuur Producties	Haarlem	25.000
De Toekomst van de Zee – Maritiem Museum Rotterdam	Maritiem Museum Rotterdam	Rotterdam	147.000
De Portal Drenthe: Digitale innovatie binnen én buiten het	Stichting Drents Museum	Assen	60.000
Cultuur bereikbaar voor iedereen!	Stichting Cultuurhuis Hoogeveen	Hoogeveen	75.000
Impact publieksinteractie vergroten - Grote Prijs van Nederl	Stichting Grote Prijs van Nederland	Utrecht	125.000
Early Music Television (EMTV), op schema	Festival Oude Muziek	Utrecht	125.000
Heling door de herbeleving van het Moluks-Maleis	Stichting Moluks Historisch Museum	Den Haag	85.000
Unlock Digital Popculture	De Helling	Utrecht	72.880
De Rotterdamse dansarchieven online	Stichting Scapino Ballet Rotterdam	Rotterdam	220.000
BLOODY BEAUTIFUL	Stichting Affect Lab	Amsterdam	40.000
Innovation:Lab Fase 2 Redefining Live	Stichting Theater Utrecht	Utrecht	250.000
Speaksee Theater	Stichting Het Nationale Theater	Den Haag	197.725
Stift TV	Stichting Stift International Music Festival	Enschede	107.323
Picl	Stichting Nederlandse Filmpromotie	Amsterdam	250.000
Spelen in Nieuw-West	Stichting Van Eesteren Museum	Amsterdam	23.000
Fiera del Suono	Stichting Pleinmuseum / DROPSTUFF.nl	Hilversum	249.687
Fish dance when they are not sleeping – Fase 1	Stichting Futurists	Amsterdam	85.000
Nu:Reality Fase 2	Stichting LantarenVenster	Rotterdam	250.000
Vizier op Oost - het digitale netwerk van Arnhemse culturele	Stichting Theater Oostpool	Arnhem	242.140
Foam Explore	Stichting Fotografie Museum Amsterdam	Amsterdam	160.000
Next Stage AR	Stichting Thunderboom Records	Amsterdam	236.300
Living Media Art	Stichting Lima	Amsterdam	240.000
Tryater Toegankelijk	Stichting Fryske Toaniel Stifting Tryater	Leeuwarden	150.000
Vergroten digitale zichtbaarheid graffiticultuur als erfgoed	Stichting Dutch Graffiti Library	Amsterdam	17.025
The Circle of Truth Part 2: Doctor Faustus - Digitaal narra	Stichting DOOR	Amsterdam	46.032
Waal en Wind: onze circulaire werkvorm	Stichting Waal en Wind	Diemen	65.000
Een nieuw determinatiesysteem voor archeologische pijpen	Stichting Pijpenkabinet	Amsterdam	40.980
Digitaal Theater	Stichting Internationaal Theater Amsterdam	Amsterdam	250.000

5.025.660

In april 2022 is het publiek-private samenwerkingsverband Cultuurloket DigitALL gelanceerd. In dit verband werken het Cultuurfonds, Fonds21, VandenEnde Foundation en VSBfonds samen met de VriendenLoterij, de Gemeente Amsterdam en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan het breed toegankelijk maken van digitale innovatie aan de cultuursector. Met dit driejarige programma beogen de partners de sector wendbaarder en weerbaarder te maken door de band met het publiek met de inzet van technologie te versterken. De mogelijkheid tot aanvragen is in september 2022 geopend, en in 2023 zijn 36 instellingen ondersteund met een financiële bijdrage van in totaal € 5.025.660. Deze instellingen hebben allemaal naast een financiële bijdrage ook een deskundigheidsbevorderings-programma op maat doorlopen, waarin vragen over verdienmodellen, iteratief werken of organisatieontwikkeling worden behandeld.

Amsterdam, 5 juni 2024

Raad van Toezicht,

Mw. prof. dr. P.L. Meurs, voorzitter
Ir. A.P. Creyghton, vicevoorzitter
L. Meijaard
Mw. mr. N. Idsinga
Mw. drs. M.H.M. Schoenmakers
F. Tabarki

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directeur-bestuurder en de raad van toezicht van Stichting het Cultuurfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting het Cultuurfonds (of hierna 'de stichting') te Amsterdam (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting het Cultuurfonds per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023, in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondswervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2023;
- 2 de staat van baten en lasten over 2023; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting het Cultuurfonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondswervende organisaties'. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 5 juni 2024

KPMG Accountants N.V.

S. van Oostenbrugge RA

COLOFON

Het Cultuurfonds is beneficiant van de VriendenLoterij en Nederlandse Loterij. En is een ANBI met CBF-erkenning en heeft de FIN Code Goed Bestuur.

Coördinatie: Afdeling Communicatie en Finance & Control van het Cultuurfonds
Vormgeving: Van Lennep, Amsterdam

Partners:

